

Telefoon (050) 367 84 46/ Menno Oedekerck
Onderwerp Dienstregeling bus 2017, tarieven bus 2017, ontwikkelingen
verduurzaming busvervoer, verlenging HOV-concessie en Trendmonitor
2015 OV-bureau Groningen Drenthe

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Datum 07-07-2016

Bijlage(n) div.

Ons kenmerk 5788573

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u de door het dagelijks bestuur van het OV-bureau op 24 juni 2016 goedgekeurde hoofdlijnen dienstregeling bus 2017 aan. Als college kunnen wij ons vinden in de goedgekeurde hoofdlijnen dienstregeling. Daarnaast gaan wij in deze brief in op:

- Ontwikkelingen tarieven 2017;
- Ontwikkelingen SOV-kaart;
- Ontwikkelingen verduurzaming busvervoer;
- Verlenging van de HOV-concessie tot eind 2019;
- Trendmonitor 2015.

Definitieve hoofdlijnen dienstregeling 2017

Eind april 2016 zijn de Ontwerp Hoofdlijnen van de dienstregeling vrijgegeven voor reacties en zienswijzen. De voorstellen gingen uit van een uitbreiding van het aanbod van bussen met een waarde van € 2,5 miljoen per dienstregeling 2017 waarmee:

- de voorziene extra vervoervraag ten gevolge van de Studenten-OV-kaart voor MBO-18- kan worden gefaciliteerd (ca. € 1 miljoen);
- de doorgroei op het netwerk van Qliners en Q-links kan worden gefaciliteerd (ca. € 1 miljoen);
- er tevens in de dienstregeling vanaf 2017 ruimte is om voor de komende jaren extra maatregelen te treffen in het kader van "Groningen Bereikbaar" en "Minder Hinder Assen" (ca. € 0,5 miljoen).

De voorstellen voor de dienstregeling heeft u in uw raadscommissie Beheer en Verkeer van 18 mei jl. besproken. De door u gegeven reactie heeft het dagelijks

bestuur OV-bureau net als andere reacties bij de definitieve besluitvorming over de dienstregeling meegenomen. Andere reacties zijn onder andere binnen gekomen van de Consumentenplatforms Groningen en Drenthe, vanuit inliggende en omliggende gemeenten en van reizigers en omwonenden. Het volledige overzicht van binnen gekomen reacties en de vastgestelde hoofdlijnen dienstregeling bus 2017 treft u bijgevoegd aan. Enkele belangrijke wijzigingen ten opzichte van het ontwerpvoorstel zijn dat:

- in de avonduren en op zondag ritten op lijn 51 Groningen – Haren – Onnen gaan rijden in plaats van aanvullende ritten op lijn 50 Groningen – Haren – De Punt;
- Qliner 300 Groningen – Emmen – Klazienaveen in Emmen via Angelslo zal gaan rijden. Daarbij wordt de frequentie op zaterdagmiddag tussen Emmen en Groningen verhoogd en wordt het lijndeel Klazienaveen - Emmen ook in het weekend met een Qliner bediend. Lijn 26 Coevorden – Emmen wordt hierop aangepast in het weekend;
- Qliner 309 Assen – Groningen met het oog op de talrijke buitendienststellingen van de stations in en rond Groningen/Assen in elk geval in 2017 en 2018 ook een beperkte dienstregeling in het weekend gaat rijden;
- de lijnbelbussen waarvan in 2015 werd besloten deze met ingang van dienstregeling 2017 te beëindigen merendeels pas met ingang van de dienstregeling 2018 zullen worden beëindigd. Dit vanwege de ontwikkelingen in het programma Publiek Vervoer en in overleg met de betreffende gemeenten.

De dienstregeling 2017 wordt nu verder voorbereid door de concessiehouders en gaat zondag 11 december 2016 van start. Uiteraard wordt hierover vanaf november nog uitgebreid richting reizigers gecommuniceerd.

Ontwikkelingen tarieven 2017

In verhouding tot de ritkaarten zijn de tarieven voor de maandabonnementen van de buurtbus erg laag. Met betrekking tot dit tarief heeft het dagelijks bestuur OV-bureau daarom in 2015 reeds besloten om deze in twee stappen te verhogen van € 30,- via € 35,- in 2016 naar € 40,- in 2017. Dit tarief en de andere tarieven voor 2017 stelt het dagelijks bestuur OV-bureau eind oktober 2016 formeel vast. Uitgangspunt daarbij is dat het OV-bureau de landelijke ontwikkelingen volgt voor wat betreft de toe te passen indices. Volgens huidige verwachtingen is dit een stijging van 0,38%.

De komende periode kijkt het OV-bureau ook nog naar de vraag wat het streven van de OV-sector om contant geld op de bus terug te dringen impliceert voor de busconcessie Groningen en Drenthe. Mogelijk onderdeel van een pakket aan maatregelen zou een prijsverhoging van het eurokaartje kunnen zijn. Over eventuele hieruit voortvloeiende tariefvoorstellen zullen wij u tijdig informeren.

Ontwikkelingen SOV-kaart

Zoals bekend ontvangen MBO-studenten van 16/17 jaar per 1 januari 2017 ook het zogeheten studenten-reisrecht (SOV-kaart). Hiervoor ontvangt het OV-bureau extra middelen vanuit het Ministerie van Onderwijs. Daartegenover staat echter dat reisbijdragen van deze groep studenten zelf grotendeels vervallen. Eveneens per januari 2017 gaat de verdeling van de huidige SOV-kaart in het streekvervoer over naar een verdeling op basis van vervoerprestaties, waarbij een overgangsregeling is afgesproken. Naar het zich nu laat aanzien zal het OV-bureau door deze ontwikkelingen vanaf 2020 (nieuwe concessie) minder inkomsten uit het SOV-contract ontvangen. Hier zal in de Kaderbrief 2018 en vervolgens de Ontwerp-begroting 2018 rekening mee worden gehouden.

Ontwikkelingen verduurzaming openbaar busvervoer

Samenhangend met de verlenging van de concessie Groningen Drenthe (Qbuzz blijft tot eind 2019 concessiehouder) stromen de komende maanden in totaal 60 nieuwe schone euro-6-diesel-bussen in, komen er twee elektrische bussen in Groningen en naar Groningen Airport Eelde en wordt een proef met twee waterstofbussen voorbereid.

Nu de gezamenlijke decentrale OV-autoriteiten het streven naar zero-emissie vanaf 2025 hebben onderschreven, onderzoekt het OV-bureau met alle betrokkenen momenteel ook op welke wijze de ingezette verduurzaming van het buspark vanaf 2018 verder kan worden uitgerold. Hierover kunt u rond de jaarwisseling nadere voorstellen tegemoet zien.

Voortvarende elektrificatie van het Q-link-netwerk zal hiervan onderdeel uitmaken. Daarbij zal specifiek ook wordt onderzocht of (gedeeltelijke) elektrificatie van lijn 4 (Roden – Beijum) en lijn 1/11 (Zuidhorn – HS/Europapark) reeds in 2018 kan worden gerealiseerd. Eerste analyses laten overigens zien dat de hybride dubbelgelede bussen die momenteel in Groningen in gebruik zijn vanwege hun energieverbruik en vervangingstermijnen in geen van de mogelijke verduurzamingsvarianten passen. Om die reden is in overleg met Qbuzz afgesproken dat deze bussen na de zomer in Utrecht in gebruik worden genomen. Vooruitlopend op de verdere doorontwikkeling naar een elektrisch Q-link-netwerk laat Qbuzz voor de komende periode extra euro-6 Capacity-bussen instromen (zoals die ook tussen Hoofdstation en Zernike rijden).

De voorstellen zullen daarnaast ingaan op uitrolmogelijkheden van waterstofbussen. De provincies die betrokken zijn bij de landelijke waterstof-pilots (waaronder Groningen) hebben in dit kader recent een intentieverklaring ondertekend om de in voorbereiding zijnde proef met waterstofbussen bij wetslagen uit te rollen naar een groter waterstofbuspark.

Verlenging HOV-concessie Arriva Touring

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven bevestigde eind 2015 de verlenging van de GD-concessie. Dit mede ook vanwege de bereikbaarheidsvraagstukken van de komende jaren. In vervolg hierop en omdat het OV-bureau tevreden is over de wijze waarop Arriva Touring invulling geeft aan haar zogenoemde HOV-concessie, zijn besprekingen gestart met Arriva Touring om te bezien of ook die concessie binnen de kaders van de rechterlijke uitspraak voor een tweede maal zou kunnen worden verlengd. Inmiddels heeft het OV-bureau goede afspraken weten te bereiken met Arriva Touring voor een concessieverlenging tot eind 2019. Samenhangend met het verlengingsbesluit zal Arriva Touring in haar concessiebussen Wi-Fi inbouwen en de reisinformatie op de schermen in de bussen wordt vernieuwd. Verder zal Arriva Touring in drie bussen een proef starten met koffie-automaten. Tenslotte ontvangt het OV-bureau in de concessiejaren 2018 en 2019 een totaal bedrag van € 120.000. Hiermee vallen de economische voordelen van de verlenging volledig toe aan de busconcessie voor Groningen en Drenthe. Dit is in lijn met de gemaakte afspraken bij de verlenging van de concessie van Qbuzz en de uitspraak van de rechter hierover.

Trendmonitor 2015

Tenslotte kunt u vanaf 6 juli a.s. de Trendmonitor 2015 van het OV-bureau op de vernieuwde website van het OV-bureau vinden. Deze Trendmonitor verdiept op een aantal vlakken het Jaarverslag en de Jaarrekening 2015 zoals u die eerder van ons ontving en bevat data over zaken als klanttevredenheid, vervoerprestaties, klachtenontwikkeling, sociale veiligheid, voertuiginzet, punctualiteit en financiële aspecten. Het jaar 2015 was zoals bekend in veel opzichten een goed jaar voor het busvervoer in Groningen en Drenthe. De Trendmonitor 2015 is ook als bijlage bij deze brief gevoegd.

Actuele informatie over vervoerprestaties, punctualiteit en klanttevredenheid kunt u overigens sinds mei jl. vinden op het Dashboard dat ook onderdeel uitmaakt van de website van het OV-bureau (www.ovbureau.nl). Deze cijfers worden in het kader van 'open data' maandelijks geactualiseerd.

Wij gaan ervan uit u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

memo

onderwerp Definitieve hoofdlijnen dienstregeling 2017
datum 5 juli 2016

In voorliggend document zijn de definitieve hoofdlijnen dienstregeling 2017 opgenomen. Deze hoofdlijnen zijn ontwikkeld op basis van de uitgangspunten 2017 en zijn grotendeels overeenkomstig de ontwerp hoofdlijnen dienstregeling 2017 zoals 28 april vrijgegeven voor reacties en commentaar. Dienstregeling 2017 zal per zondag 11 december 2016 starten.

T.o.v. de ontwerp hoofdlijnen zijn mede op basis van de ontvangen reacties en het advies van de consumentenplatforms de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- ↗ Lijn 51 Groningen – Onnen: In de avonduren en op zondag gaan ritten op lijn 51 Groningen – Haren – Onnen rijden in plaats van aanvullende ritten op lijn 50 Groningen – Haren – De Punt.
- ↗ Qliner 300 Groningen – Emmen – Klazienaveen: Qliner 300 gaat in Emmen via Angelslo rijden. Daarbij wordt de frequentie op zaterdagmiddag tussen Emmen en Groningen verhoogd en wordt het lijndeel Klazienaveen - Emmen ook in het weekend met een Qliner bediend. Lijn 26 Coevorden – Emmen wordt hierop aangepast in het weekend.
- ↗ Qliner 309 Assen – Groningen: Met het oog op de talrijke buitendienststellingen van de stations in en rond Groningen/Assen zal Qliner 309 in elk geval in 2017 en 2018 ook een beperkte dienstregeling in het weekend gaan rijden.
- ↗ LijnBelBussen: De LijnBelBussen waarvan in 2015 werd besloten deze met ingang van dienstregeling 2017 te beëindigen zullen merendeels pas met ingang van de dienstregeling 2018 worden beëindigd. Dit vanwege de ontwikkelingen in het programma Publiek Vervoer en in overleg met de betreffende gemeenten.
- ↗ Lijn 32 Meppel – Hogeveen: Lijn 32 krijgt een extra ochtendrit zodat reizigers via een overstap op de trein in Hogeveen en Meppel eerder in Assen, Groningen, Zwolle en verder kunnen zijn.
- ↗ Lijn 174 Veendam – Hogeveen – Groningen: In de forensenspits gaan enkele ritten rijden in vakantieperiodes tussen Veendam en Groningen. Buiten de vakantieperiodes rijden deze ritten al. Verwachting is dat deze wijziging de aantrekkelijkheid van deze verbinding vergroot.
- ↗ Lijn 604 Drachten – Zernike: de voorgenomen wijziging van lijn 604 in de Friese lijn 335 Heerenveen – Zernike vervalt. De reden hiervan is dat het combineren van deze ritten tot hogere kosten zou leiden en extra versterkingsbussen.

Op de volgende pagina's zijn na de uitgangspunten de definitief hoofdlijnen dienstregeling 2017 opgenomen.

Uitgangspunten

Onderstaand zijn ter informatie de uitgangspunten opgenomen voor dienstregeling 2017.

Doelstelling

- Aantal reizigerskilometers (2 procent groei t.o.v. 2016)
- Klanttevredenheidsscore (7,5 basisnet en 7,7 Qliner/Q-link)
- Gebiedsdekkendheid vervoeraanbod (7-24 uur)
- Kostendeckendheid vervoeraanbod (50,0 procent)
- CO2-uitstoot per reizigerskilometer (2 procent reductie t.o.v. 2016)

Ontwikkelrichting

- Busvervoer dat samen met het spoornetwerk in Noord Nederland (nationaal, regionaal) een **hoogwaardig OV-netwerk (HOV)** vormt; voor de bus zijn dit de productformules Qliner en Q-link. Dit HOV heeft zodanige productkenmerken dat dit vervoer een serieus alternatief vormt voor veel autoritten. Hier hoort een kwaliteitsniveau bij dat ook ruimtelijk structurerend werkt. Dit wordt zichtbaar in vastliggende routes, hoogwaardig materieel, hoge frequentie, gegarandeerde doorstroming, actuele en dynamische reisinformatie, bijpassende halte-uitstraling etc. De bus in het HOV-netwerk is grotendeels gericht op en in de stad Groningen en tussen de grotere kernen in het GD-gebied. Daarmee bedient (de bus in) het HOV-netwerk een markt met beoogde reizigersgroei. Van de vervoerders wordt een zeer hoge uitvoeringskwaliteit verwacht, conform de concessie-eisen.
- Buslijndiensten die samen met het HOV-net een **basisnet voor het hele gebied** vormen. Bij de vormgeving van de specifieke basislijnen zijn de bestaande ruimtelijke inrichting en de vervoervraag in het gebied richtinggevend. Goede productkwaliteit, zonder dat kan worden gesproken van hoogwaardig. Qua toekomstvastheid dient duidelijk te zijn welke kernen in het gebied structureel zullen worden bediend, waarbij de routes niet per definitie structureel worden vastgelegd, zoals in het HOV-net. In frequentie en capaciteit zijn de betreffende buslijndiensten vraagvolgend. Van de vervoerder wordt een hoge uitvoeringskwaliteit verwacht, conform de concessie-eisen.
- **Aanvullend openbaar vervoer** dat aanvullend op het basisnet een sociale rol in het gebied vervult, gericht op het bedienen van een restvraag, voor wie geen alternatief heeft. Vormgeving, frequentie, capaciteit, ontwerpqualität, en tarieven dienen hierop aangepast te zijn. Het aanvullend openbaar vervoer kent verschillende uitvoeringsvormen:
 - Busdiensten die op beperkte tijden rijden, bijvoorbeeld omdat zij alleen een vraag bedienen voor scholieren
 - beperkte dienstregeling met kleine busjes (hetzij landelijk gebied, hetzij stedelijk),
 - LijnBelBus in aanvulling op vaste lijnen, als 'terugkeergarantie'
 - Regiotaxi, nauw te verweven met andere uitingsvormen van 'Publiek Vervoer'Ook de lokaal geïnitieerde buurtbusprojecten (vervoer door vrijwilligers van buurtbusverenigingen) vertonen veel kenmerken van aanvullend openbaar vervoer. Wanneer dit soort voorzieningen een zekere aanvulling vormen op het reguliere OV en daarmee een vervoervraag bedienen komen zij in aanmerking voor professionele facilitering vanuit het OV-bureau.

Uitgangspunten

↗ Kwaliteit

- Een in normale omstandigheden voldoende OV-capaciteit gezien de vraag naar plaats en tijdstip en met extra aandacht voor comfort op de HOV lijnen. De groei op de HOV lijnen dient gefaciliteerd te worden.
- Aanbod HOV vervoer waar nodig beter afstemmen op vervoersbehoefte forensen.
- Aanbod van HOV vervoer stuurt op verschuiving reismomenten door bijvoorbeeld de hogere spitsfrequentie ruimer voor en na de spits te laten rijden.

↗ Integraal vervoer

- Ontwikkelen rekening houdend met busvervoer in keten van verplaatsingen met o.a. trein, auto, (elektrische) fiets en lopen.
- Ontwikkelen in nauwe afstemming met o.a. bus- en treinvervoerders, buurtprovincies, gemeenten, grotere bedrijven, onderwijsinstellingen en ziekenhuizen.
- Afstemming op grote projecten (Ring Zuid Groningen, Stationsgebied Groningen, grote buitendienststellingen spoor zomer 2017, FlorijnAs en stationsgebied Assen) met partners als Groningen Bereikbaar en Minder Hinder Assen. Het vertrekpunt is dat ook het HOV voor veel automobilisten tijdens de werkzaamheden een goed alternatief moet zijn. Dit vraagt voldoende doorstroming en capaciteit.
- Afstemming waar nodig van het vervoer i.v.m. de invoering van het studentenreisrecht voor 16 en 17 jarige MBO-studenten.

↗ Eenvoud

- Vergroten van de eenvoud van het openbaar vervoer.
- Haltes clusteren of laten vervallen bij weinig gebruik c.q. waar haltes te dicht op elkaar staan.

↗ Efficiënte en betrouwbare uitvoering

- Vertrektijden up-to-date houden voor grotere betrouwbaarheid.
- Waar nodig maatregelen aan infrastructuur nemen voor vergroten betrouwbaarheid.
- Behoud van een efficiënte dienstregeling.
- Stimuleren spreiding schooltijden en gebruik van de (elektrische) fiets om spitsgebruik busvervoer te ontlasten en dalurengebruik te stimuleren. I.s.m. Groningen Bereikbaar en Regio Groningen Assen.
- Inzet van type bus zo goed mogelijk passend binnen de vraag naar het betreffende vervoer (groot/klein, vast/vraagafhankelijk), rekening houdend met dunner worden van een deel van de vervoersvraag in landelijke gebied.
- Tegenspitsritten in het bus-systeem zo inzetten dat ze zo nuttig mogelijk zijn voor reizigers en het systeem.
- Verdergaand slimmer gebruik maken van te delen en beschikbare data, waaronder data van trein, (omliggende) busconcessies en autogebruik.

↗ Doorvoeren vastgestelde maatregelen

- Doorvoeren van maatregelen die door het DB zijn vastgesteld: laten vervallen van LijnBelBuslijnen waarop geen vaste ritten worden geboden.

↗ Financieel

- Voorzieningen om de voorziene extra vervoervraag ten gevolge van de Studenten-OV-kaart voor MBO-18- op te vangen (plm. € 1 miljoen);
- Voorzieningen om de doorgroei op het HOV-netwerk (Qliners en Q-links) te faciliteren (plm. € 1 miljoen) en uit optimalisatie rest van het netwerk.
- Extra maatregelen in het kader van 'Groningen Bereikbaar' en 'Minder Hinder Assen' (plm. € 0,5 miljoen).
- Negatieve en positieve opbrengsteffecten t.a.v. dienstregelingsmaatregelen worden niet meer meegenomen in de berekeningen. Dit m.u.v. bijdragen van derden en opbrengsten voor tijdelijke maatregelen die genomen worden voor bereikbaarheid bij werkzaamheden.

Overzicht hoofdlijnen

Lijn/Corridor	Maatregel	Kosten	HDV	MBO 18- bereikbaarheid	Overig
Algemeen		€ 601.222			
Tussentijdse wijzigingen 2016	Doorlopen tussentijdse wijzigingen dienstregeling 2016	€ 111.222			
Zomervakantie	Week voor zomervakantie kleine vakantiedienstregeling i.p.v. zomervakantiedienstregeling	€ 190.000			
MBO gratis OV	Extra kosten voor versterking op meerdere buslijnen	€ 300.000			
LijnBelBuslijnen	Lijnen waarop alleen LijnBelBusritten worden geboden vervallen (uiterlijk 2018)				
Groningen West		€ 200.000			
Knooppunt Drachten Oost	Lijnen 189, 304 en 314 gaan rijden via nieuwe knooppunt Drachten Oost				
Qliner 304 Drachten - Groningen	Gaat doorrijden naar Himsterhout.				
Qliner 314 Drachten - Groningen	Avonduren en zondag vervangen door friese lijn. Toevoegen spitsritten.	€ 200.000			
Groningen Noord		€ 360.000			
Lijn 61 Middelstum - Groningen	Extra spitsritten voor MBO en omzet versterking naar vast	€ 85.000			
Lijn 65 Zoutkamp - Groningen	Aanpassing route bij Eenrum-Mensingeweer, toevoegen extra avondrit werkdagen	€ 25.000			
Q-link 6 Delfzijl - Groningen - Haren	Nieuwe Q-linklijn op bestaande verbinding lijn 140 i.r.t. Q-link 5.	€ 250.000			
Groningen en Drenthe Oost		€ 372.310			
Qliner 300 / 305 Klv - Emmen - Groningen	Samenvoegen tot lijn 300. Extra ritten spits, zaterdagmiddag en zondagavond	€ 225.000			
Qliner 312 Stadskanaal - Groningen	Extra spitsritten	€ 45.000			
Knooppunt Gieten / Oost Groningen	Kwartier verschuiven lijnen rondom Gieten				
Lijn 110 Winschoten - Assen	Opsplitsing in Winschoten - Veendam (lijn ...) en Veendam - Assen (lijn 110)				
Lijn 28/73 Gieten - Stadskanaal - Emmen	Lijnen ruilen van route tot Emmen - Ter Apel - Gieten en Emmen - Valthermond - Groningen				
Lijn 24/75 Winschoten - Stadskanaal - Assen	Nieuwe doorgaande lijn met versnelde route in Rolde				
Lijn 11/14 Winschoten - Stadskanaal/Bourtange	Uitbreiding lijn 14 en pendel lijn 11 tussen Vlagtwedde en Bourtange				
Lijn 12/13 Winschoten - Veendam/Bellingwold	Verschoven vertrektijden				
Lijn 171 Veendam - Groningen Zernike	Alle ritten van/naar Zernike				
Lijn 174 Veendam - Groningen	Verschoven vertrektijden	€ 55.000			
	In vakantieperiodes toevoegen enkele ritten van/naar Groningen: kosten-opbrengsten	€ 47.310			
Groningen Stad		€ 195.000			
Lijn 2 Eelde - Groningen & bediening Airport	Extra spitsritten voor opvang MBO vervoer en start Airportliner	€ 110.000			
Q-link 6 Delfzijl - Groningen - Haren	Zie Groningen Noord	€ -			
Q-link 3 Leek - Lewenborg	Gedeelte ritten met Capacity's met meer zit- en staanplaatsen	€ 85.000			
Drenthe Noord		€ 254.680			
Lijn 1 Assen	Op zaterdag vanaf aanvang dienst 2 keer per uur	€ 7.755			
Lijn 20 Meppel - Assen	Werkdagen uurdienst, extra spitsrit MBO Assen, werkdagen avond naar midi	€ 90.000			
Lijn 6/50 Assen - Groningen	Extra ritten op lijn 50, spits 10-minutendienst met 51 Hereweg, vervallen lijn 650	€ 80.000			
Lijn 51 Assen - Onnen	s Avonds en zondag alle ritten van vast naar LijnBelBus	€ -33.075			
Lijn 50/51 Groningen - Haren - De Punt / Onnen	s Avonds en zondag extra ritten lijn 50 naar route lijn 51 Groningen - Haren - Onnen	€ -			
Lijn 83 Assen - Roden - Leek	Werkdagen avonduren enkele ritten naar 8-persoons. Vakantie alles naar 8-persoons	€ -100.000			
Qliner 309 Assen - Groningen	Extra spitsritten	€ 320.000			
Lijn 44 Harkstede - Vries	In daluren alle ritten naar LijnBelBus	€ -110.000			
Drenthe Zuid		€ 57.000			
Qliner 26/300 Klazienaveen - Emmen	Route via Angelso, extra spitsrit, in weekend 26 naar kleinere bus/LijnBelBus	€ 37.000			
Lijn 32 Meppel - Hoogeveen	Extra rit voor eerdere reismogelijkheden aansluitend op de trein richting Groningen	€ 20.000			
Lijn 15, 28, 59	Aanpassing route en vertrektijden	€ -			
Hoogeveen	Aanpassing routes bij centrum	€ -			
Totaal resultaat dienstregeling 2017		€ 2.040.211			
Waarvan HDV maatregelen		€ 845.000			
Waarvan MBO 18- maatregelen		€ 926.000			
Waarvan overig		€ 89.211			
Bereikbaarheid (kosten minus opbrengsten)		€ 500.000			
P+R verbindingen	Extra P+R verbindingen in de stad Groningen	€ 250.000			
Lijn 8 P+R Hoogkerk - HS - Zuid - P+R Hoogkerk	Bereikbaarheid: aanpassing route Zuid en doorrijden naar P+R Hoogkerk	€ 125.000			
Qliner 309 Assen - Groningen	Bereikbaarheid: ritten toevoegen op zaterdag en zondag overdag	€ 125.000			

Algemeen

Passende businzet

Op basis van de ontwikkeling van gebruik van het busvervoer worden waar mogelijk ritten kleinere bussen uitgevoerd, gaan van vast naar LijnBelBus, of worden ritten juist met grotere bussen gereden.

Betrouwbare vertrektijden

Bij de totstandkoming van elke nieuwe dienstregeling wordt aandacht geschonken aan het betrouwbaarder maken/houden van de dienstregeling. Waar nodig worden ook voor dienstregeling 2017 vertrektijden van bussen aangepast om de kans op het te vroeg vertrekken van bussen te verkleinen en te laat vertrekken van bussen te verminderen.

Zomervakantie

Evenals voorgaande jaren blijven we de inzet van de bussen rondom de zomervakantie in de gaten houden. In de week voor de zomervakantie van basis- en middelbare scholen rijden bussen nu al de zomervakantiedienstregeling. Inzet van de reguliere dienstregeling is voor deze week kostbaar en inefficiënt door het sterk gedaalde gebruik van de bussen. Om toch een iets eenduidiger dienstregeling te kunnen bereiken zullen in 2017 de bussen in deze week volgens de kleine vakantiedienstregeling gaan rijden. Vooral Qliner en Q-link lijnen rijden op dagen met een kleine vakantiedienstregeling vaker dan op dagen met een zomervakantiedienstregeling.

Reizigers gevolgen	Meer ritten in de week voor de zomervakantie.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 190.000 euro t.o.v. huidige extra ritten die al in deze periode rijden.

Haltes

In een aantal gevallen is in het memo al aangegeven dat bepaalde haltes vervallen of worden gecombineerd. Voor meer locaties zal dit de komende maanden nog worden ingevuld in overleg met de betreffende wegbeheerders.

LijnBelBus

De LijnBelBus biedt een vraagafhankelijke toevoeging aan de basisdienstregeling op een aantal lijnen. In 2009 is gestart met de inzet van de LijnBelBus van 7 tot 24 uur, inmiddels blijkt het gebruik aan de dagranden zodanig beperkt te zijn dat continuering niet gewenst is. Bovendien is op een aantal lijnen het reguliere gebruik zover teruggelopen dat er alleen maar LijnBelBus over is gebleven. LijnBelBus op een lijn waar geen vaste ritten rijden is eigenlijk een vorm van regiotaxi, maar dan tegen OV-tarief, waar regiotaxi ongeveer 2x OV-tarief is. Daarmee is deze vorm van LijnBelBus te beschouwen als extra gesubsidieerd regiotaxivervoer, waar in het kader van het gelijkheidsbeginsel geen grond voor is.

In juni 2015 is door het DB besloten om de LijnBelBussen op lijnen waar geen vaste ritten zijn te beëindigen per december 2016. Het besluit deze vorm van LijnBelBus te beëindigen is vroegtijdig genomen om de gemeenten in het gebied de gelegenheid te geven om met alternatieven voor deze voorzieningen te komen, mede in het kader van de vorming van publiek vervoer. Op een aantal van deze LijnBelBussen is dit van de grond gekomen, echter niet op alle. Mede gezien de ontwikkelingsfase van Publiek Vervoer is juni 2016 besloten dat de volgende LijnBelBus lijnen komen te vervallen per 2018 of – in overleg met de betreffende gemeente - eerder:

- LijnBelBus 5, 6 en 7 in Emmen
- LijnBelBus 38 Echten – Hoogeveen
- LijnBelBus 46 Ruinen – Dwingeloo
- LijnBelBus 53 Gieten – Rolde (- Assen)
- LijnBelBus 57 Gieten – Annen
- LijnBelBus 30/32 Zuidhorn – Munnekezijl
- LijnBelBus 48 Winschoten – 't Waar
- LijnBelBus 49 Siddeburen – Zuidbroek
- LijnBelBus 71 Alteveer – Veendam
- LijnBelBus 235 Wapse – Steenwijk (tijdelijke lijn 2016)
- LijnBelBus 237 Nieuw Balinge – Westerbork LijnBelBus 261 Opwierde – Damsterheerd
- LijnBelBus 811 Vlagtwedde – Bad Nieuweschans
- LijnBelBus 817 Finsterwolde – Bad Nieuweschans

Reizigers gevolgen	Gemiddeld wordt in 4,1 procent van de reismogelijkheden daadwerkelijk gebruik gemaakt van reismogelijkheden op bovenstaande LijnBelBussen. In een aantal gevallen moet met Regiotaxi worden gereisd in plaats van met LijnBelBus.
Dienstregeling kosten	Besparing omstreeks 120.000 euro in 2018 Bijdrage voor publiek vervoer i.v.m. vervallen lijn 811 10.000 euro voor 2017 en 2018.

Bereikbaarheid Assen en Groningen tijdens werkzaamheden

In 2017 gaat de schop in de grond voor de aanleg van de Ring Zuid. Naar verwachting zorgt dit voor verkeershinder, met name voor de bedrijvenlocaties rondom de Ring Zuid, zoals Europapark, Martini ziekenhuis en omgeving, Gasunie etc. Onder regie van Groningen Bereikbaar is er overleg gaande met de bedrijven over het beperken van de automobilititeit naar de bedrijvenlocaties. Fiets en openbaar vervoer zijn belangrijke alternatieven in de periode van werkzaamheden. Vanuit het OV-bureau wordt hierop ingezet door de HOV lijnen vanuit de regio. Voor de genoemde bedrijvenlocaties geldt echter dat er geen rechtstreekse c.q. directe verbinding is vanaf de P+R locaties naar de bedrijventerreinen. Dit is een van de redenen dat voorgesteld wordt lijn 8 van Martini ziekenhuis naar P+R Hoogkerk door te trekken (zie onderdeel Groningen Stad). Op dit moment is er overleg gaande met de bedrijven over de mogelijkheden van extra spitsbussen vanaf de P+R locaties. Groningen Bereikbaar coördineert deze contacten.

In Assen vinden grootschalige werkzaamheden aan de Florijnas plaats. Ook hier is al eerder gekozen voor het doortrekken van stadslijn 1 met een grote bus via de Overcingellaan Zuid naar het TT-circuit. Voor de grote bedrijvenlocaties rond de NAM kan intensivering van de lijnen ook een functie hebben in het beperken van de automobilititeit. Vanwege de werkzaamheden wordt deze functie op dit moment ingevuld door de omgelegde streeklijnen.

Omdat de verwachting is dat de extra verbindingen in eerste instantie niet kostendekkend zijn is vanuit het OV-bureau een budget van maximaal 0,5 miljoen beschikbaar gesteld om de benodigde lijnen toch te kunnen laten rijden. Hierbij wordt rekening gehouden met financiële bijdragen van derden en vervoersopbrengsten.

Op dit moment zijn er twee maatregelen zeker binnen het pakket van 500.000 euro:

- Lijn 8 doortrek naar P+R Hoogkerk op werkdagen overdag: netto kosten 125.000 euro
- Toevoegen van 309 ritten in het weekend: netto kosten 125.000 euro

In overleg zijn nog:

- Spitsverbinding P+R Haren-Martini-Gasunie: 125.000 euro
- Spitsverbinding P+R Haren-Zernike: 125.000 euro
- Spitsverbinding P+R Hoogkerk-Europapark: 125.000 euro

Afhankelijk van het gereedkomen van extra capaciteit op P+R Hoogkerk lijken de verbindingen vanaf P+R Haren op dit moment het meest kansrijk. Binnen het beschikbare budget wordt daarom per eind 2016 ingezet op de verbindingen vanaf P+R Haren. In oktober is dit definitief duidelijk.

Groningen West

Knooppunt Drachten Oost

Per dienstregeling 2017 wordt een nieuw knooppunt aan de oostkant van Drachten geopend t.h.v. de huidige halte Vallaat naast het Van der Valk hotel. Naast de Friese lijnen zullen de lijnen van/naar Groningen hier gaan halteren. Al deze lijnen krijgen hierdoor een iets langere reistijd.

Reizigers gevolgen	Doorgaande reizigers Drachten – Groningen krijgen een iets langere reistijd door bediening knooppunt Drachten Oost. Reizigers vanuit veel Friese dorpen krijgen via het knooppunt in Drachten een nieuwe, snellere reismogelijkheid naar de stad Groningen.
Dienstregeling kosten	Zie Qliner Drachten - Groningen

Qliner Drachten - Groningen

Mede als gevolg van de opening van het knooppunt Drachten Oost worden de volgende wijzigingen doorgevoerd op de Qliner lijnen tussen Groningen en Drachten:

- Qliner 304 gaat naar Drachten Himsterhout rijden, hierdoor bedient lijn 304 in Drachten meer haltes. Qliner 314 zal op minder momenten van/naar Himsterhout rijden maar eindigt op die momenten bij de Eikesingel.
- Toevoeging van extra spitsritten op Qliner 314, waarbij enkele ritten in de tegenspitsrichting ('s morgens richting Drachten, 's middags richting Groningen) vanaf de halte Eikesingel rechtstreeks naar Groningen zullen rijden.
- In de avonduren en het weekend wordt Qliner 314 vervangen door de Friese Qliner Heerenveen – Groningen die op deze momenten ook via route Eikesingel – Knobelsdorffplein – Oost gaat rijden. Het routedeel Himsterhout – Eikesingel wordt opgevangen door Qliner 304. Tussen Groningen en Drachten rijdt hierdoor tot middernacht twee keer per uur een Qliner. Nu is dat tot 22 uur 's avonds. Op zaterdagmiddag blijven daarnaast enkele ritten Qliner 314 rijden voor het bieden van voldoende capaciteit.
- Op alle dagen een latere verbinding tussen Groningen en Heerenveen.

Reizigers gevolgen	Aangepaste reismogelijkheden tussen Drachten en Groningen.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 200.000 euro (inclusief verschil in vergoeding per dienstregeling uur i.v.m. Qliner 304 die van concessie Qbuzz naar concessie Arriva Touring gaat).

Groningen Noord

Lijn 61 Uithuizen – Middelstum - Groningen

Om in te spelen op de toenemende vraag naar vervoer i.v.m. gratis OV MBO 18- per 1/1/2017 voegen we in de spitsuren extra ritten toe op het routedeel Middelstum – Bedum - Groningen. Concreet houdt dit in dat in de ochtendspits in het drukste uur elke 15 minuten een bus gaat rijden naar Groningen in plaats van elke 20 minuten. In de middagspits zullen van globaal 14 tot 17 uur elke 20 minuten bussen gaan rijden op het routedeel Groningen – Bedum – Middelstum i.p.v. eens per 30 minuten.

De gemeente Eemsmond ontwikkelt in 2016 een centrumplan voor Uithuizen. In dat kader heeft de gemeente gevraagd naar een andere route van de bus in Uithuizen per dienstregeling 2017.

Waarschijnlijk zal de bediening van de halte Engersmastraat vervallen. Alternatieve halte is bij het station op 200 meter afstand.

Reizigers gevolgen	Reizigers profiteren van meer reismogelijkheden in de (brede) spitsuren.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 85.000 euro

Lijn 65 Zoutkamp – Groningen / 163 Holwerd – Lauwersoog - Groningen

Door de (gefaseerde) reconstructie van de N361 (Lauwersoog-Groningen) wijzigt de route en de bediening van haltes voor de lijnen 65 en 163. Beide lijnen gaan via de omgelegde N361 rijden tussen Winsum en Eenrum. Ter hoogte van de aansluiting naar Eenrum en Mensingeweer komt een vervangende halte voor Mensingeweer. De halte bij Maarhuizen komt mogelijk te vervallen. Op werkdagen zal net als op andere lijnen op verzoek van reizigers een latere rit gaan rijden.

Reizigers gevolgen	Wijziging van haltelocaties bij Eenrum en Mensingeweer. Extra late reismogelijkheid vanuit de stad Groningen richting Zoutkamp op werkdagen.
Dienstregeling kosten	Extra kosten voor latere rit 25.000 euro.

Lijn 245 Stadsdienst Delfzijl (per dienstregeling 2018)

In 2015 en 2016 zijn de stadsdiensten vervallen in Veendam, Hoogezand-Sappemeer, Assen, Hoogeveen en Meppel. Deze stadsdiensten kenden een lage kostendekkingsgraad. Dat geldt ook voor de Servicebus Delfzijl (circa 25%). Servicebus Delfzijl zal per dienstregeling 2018 beëindigd worden. De gemeente heeft zo voldoende tijd voor het eventueel ontwikkelen van alternatieven (Publiek Vervoer). Daarbij zal ook gekeken worden welk deel van de huidige route van de Servicebus overgenomen kan worden door regulier OV.

Reizigers gevolgen	De afstand van de bushalte vanaf de herkomst en/of bestemming zal in enkele situaties vergroot worden door het stopzetten van de Servicebus in Delfzijl.
Dienstregeling kosten	Besparing (voor dienstregeling 2018) is 300.000 euro. Extra kosten zijn te verwachten voor enkele streeklijnen die op bepaalde momenten bijvoorbeeld extra ritten zullen kunnen krijgen.

Lijn 140 Delfzijl – Appingedam – Ten Boer – Groningen

De afgelopen jaren hebben de lijnen 40 en 140 een reizigersgroei gerealiseerd. In drie jaar is het vervoer met 50% toegenomen. Het aanbod van ritten is hier ook meermaals op aangepast. Per 8 mei 2016 is lijn 40 (Delfzijl-Groningen via Lewenborg en Kardinge) opgegaan in lijn 140 (via Damsterdiep). Bij de halte Ruischerbrug sluit lijn 140 aan op Q-link 3 zodat scholieren naar de scholenboulevard in Lewenborg altijd een reismogelijkheid hebben. In 2017 we hier verder op voortborduren door lijn 140 als Q-link lijn 6 uit te voeren. Er worden nieuwe gelede Q-link bussen met wifi en airco ingezet met meer capaciteit. Op het routedeel Groningen – Appingedam – Delfzijl blijft het aantal ritten ongewijzigd.

In Groningen wijzigt de route iets. Voortaan wordt via de Hoofdingang van het UMCG gereden als/zodra het knelpunt UMCG – P Campersingel – Damsterdiep is opgelost. Daarnaast wordt Q-link lijn 6 verlengd naar P+R Haren als versterking van Q-link 5.

Reizigers gevolgen	Reizigers profiteren van meer capaciteit op bestaande ritten, rechtstreekse bediening van hoofdingang UMCG, airco en wifi. Meer reismogelijkheden tussen P+R Haren en centrum – UMCG Hoofdingang.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 250.000 euro voor omzet lijn 140 naar Q-link 6 naast de kosten die Qbuzz voor haar rekening neemt vanwege de verlenging van de concessie.

Lijn 78/178 Appingedam – Siddeburen – Groningen (per dienstregeling 2018 of eerder)

Definitieve besluitvorming over deze maatregel vindt op een later moment plaats omdat deze maatregel pas per 2018 wordt doorgevoerd.

De verbinding tussen Siddeburen, Slochteren, Kolham en Groningen wordt geboden door de lijnen 78 en 178. Lijn 78 rijdt elke dag. Lijn 178 biedt aanvullend op lijn 78 op werkdagen snelle ritten naar Groningen (ongeveer 15 minuten sneller). Uit analyses is gebleken dat het aantal reizigers tussen Harkstede / Scharmer en het gedeelte tussen Kolham en Siddeburen klein is (2 tot 4 klanten per dag). De gecombineerde route die lijn 78 biedt is dan ook vooral om het hele lint tussen Siddeburen en Engelbert een verbinding met Groningen te bieden, maar zorgt ervoor dat klanten uit Slochteren en Siddeburen op veel momenten langer onderweg zijn dan noodzakelijk. Hiermee is de verbinding voor hen onaantrekkelijk.

In 2017 is de realisatie van P+R Meerstad gepland. Het is de bedoeling dat Q-link 5 per dienstregeling 2018 hiernaar toe gaat rijden (zie verderop dit document). Wij zijn voornemens een deel van de ritten van Q-link 5 te verlengen van/naar een nieuwe keervoorziening ter hoogte van recreatieterrein de Borgmeren. Engelbert/Middelbert, Harkstede en Scharmer worden dan 2x per uur ('s avonds en zondags 1x per uur) bediend door lijn 5. Tegelijkertijd willen we de ritten van lijn 78 omzetten in ritten van lijn 178. Hiermee krijgen Siddeburen, Slochteren, Froombosch en Kolham altijd een snelle verbinding met Groningen.

Groningen en Drenthe Oost

Algemeen

In Oost-Groningen/Drenthe krijgen vrijwel alle reizigers te maken met wijzigingen van busroutes en vertrektijden. Deze wijzigingen hangen met elkaar samen. Met elkaar zorgen ze voor een kwaliteitsverbetering van het openbaar vervoer in Oost-Groningen/Drenthe. Het vervoernetwerk in het gebied is zo ontwikkeld dat voor veel reizigers een beter openbaar vervoersaanbod ontstaat. Wij verwachten dat hiermee meer reizigers van het openbaar vervoer gebruik gaan maken. Een beperkt aantal reizigers gaat er (iets) op achteruit.

De belangrijkste verbeteringen:

- Reizigers uit Veendam en Gieten krijgen met lijn 110 in Assen aansluiting op de Intercity van/naar Zwolle-Randstad.
- Reizigers uit Winschoten/Pekela's krijgen met de nieuwe rechtstreekse lijn 24 via Stadskanaal in Assen aansluiting op de Intercity naar Zwolle-Randstad.
- Reizigers uit Veendam en Hoogezand-Sappemeer kunnen voortaan met alle ritten van lijn 171 doorrijden naar Zernike.
- Qliner 300 Groningen – Emmen gaat in Emmen goed aansluiten op de stadsdienst Emmen en de trein.
- Reizigers uit Ter Apel reizen 10 minuten sneller naar Groningen (met een overstap in Gieten).
- Lijn 73 krijgt tussen Ter Apel naar Emmen in de middag een half uur dienst.

- Tussen Stadskanaal en Groningen ontstaat (op de momenten dat lijn 312 niet rijdt) een halfuurdienst (lijn 73 via Gieten en lijn 74 via Hoogezand rechtstreeks).
- Lijn 14 Stadskanaal-Vlagtwedde-Winschoten krijgt meer spitsritten; Bourtange wordt in twee richtingen op alle ritten van lijn 14 aangesloten door een pendelbusje.

De belangrijkste nadelen:

- Ommelanders verliest zijn rechtstreekse bus 110 met Assen (gebruik 0 tot 1 reiziger per dag).
- De rechtstreekse verbinding tussen Groningen en Ter Apel vervalt. Daar staat tegenover dat een 10-minuten snellere verbinding ontstaat met een overstap in Gieten.
- Vanuit Wildervank wordt niet meer aangesloten op de trein in Veendam; alternatief is reizen via Gieten met een gelijke reistijd.

Dienstregeling kosten	Extra kosten 55.000 euro voor alle maatregelen heel Oost Groningen en Drenthe (exclusief maatregelen Qliner 300 en 312)
-----------------------	---

Op de volgende pagina's zijn de wijzigingen per lijn opgenomen.

Lijn 110 Winschoten – Veendam - Assen

De vertrektijden van de lijnen op Knooppunt Gieten worden gewijzigd. Lijn 110 zal daardoor in Assen weer gaan aansluiten op de Intercity's. Hiermee wordt een langgekoesterde wens van klanten en het consumentenplatform gehonoreerd. Verbeterde aansluitingen in Assen zorgen voor verslechterde aansluitingen in Bareveld, Veendam en Winschoten. Deze lossen we als volgt op:

- Lijn 110 wordt 'geknipt' in twee delen; het eerste gedeelte gaat rijden tussen Veendam Station en Assen (lijn 110). Deze gaat in Gieten aansluiten op de verschoven vertrektijden. In Veendam sluit lijn 110 van/naar Assen overdag niet meer aan op de treinen van/naar Groningen. 's Avonds is deze aansluiting wel mogelijk. Uit huidige vervoercijfers blijkt dat relatief weinig 'over het station heen' gereisd wordt met lijn 110, de meeste reizigers stappen voor het station of op het station uit of over.
- Het gedeelte Veendam – Winschoten wordt lijn 23 en blijft wel aansluiten op de treinen in Veendam en Winschoten. De vertrektijden richting Winschoten verschuiven met ongeveer een half uur in verband met de gewijzigde vertrektijden van de nieuwe lijn 24 Winschoten - Stadskanaal (zie verderop).
- Om de doorgaande verbinding tussen Winschoten en de Pekela's enerzijds en het centrum van Veendam anderzijds te behouden, gaat lijn 23 Winschoten – Veendam doorrijden als lijn 171 naar Groningen.
- De gewijzigde vertrektijden hebben tot gevolg dat de eerste bus tussen Assen en Veendam ongeveer 45 minuten vroeger gaat rijden. De laatste bus gaat een kwartier later. Hiermee wordt deze verbinding aantrekkelijker voor o.a. treinreizigers van/naar de Randstad.

Reizigers gevolgen	<p>Reizigers tussen Veendam, Gieten en Assen profiteren van vroegere en latere verbindingen en verbeterde aansluitingen in Assen.</p> <p>Doorgaande reizigers tussen Winschoten / de Pekela's en Assen krijgen te maken met een overstap van ongeveer 15 minuten of kunnen op werkdagen reizen met de nieuwe lijn 24. Klanten uit Wildervank naar Groningen reizen voortaan via Gieten. De reistijd is nagenoeg gelijk.</p>
--------------------	---

Qliner 300/305 Emmen – Gieten - Groningen

De vertrektijden van de lijnen op Knooppunt Gieten wijzigen. De Qliner zal hierdoor ook in de avonduren, in het weekend en op werkdagen in de zomervakantie weer gaan aansluiten op de stadslijnen in Emmen en de trein van/naar Zwolle.

Lijnen 300 en 305 worden volledig geïntegreerd in één hoogfrequente lijn 300. Qliner 300 gaat zaterdagmiddag elk kwartier rijden tussen Emmen en Groningen i.p.v. elk half uur. Hiermee wordt een aantrekkelijke verbinding geboden voor reizigers naar bijvoorbeeld de binnenstad van Groningen en Wildlands in Emmen. Op zondagavond zal ook een kwartierdienst geboden worden omdat de zitplaatscapaciteit van drie bussen per uur op zondagavond onvoldoende is.

Reizigers gevolgen	<p>Reizigers profiteren van een hoogfrequente en eenduidige lijnvoering tussen Emmen en Groningen en betere aansluitingen op de stadslijnen en treinen in Emmen.</p> <p>Weekendreizigers profiteren van een hogere frequentie.</p>
Dienstregeling kosten	<p>Extra kosten 225.000 euro (inclusief verschil in vergoeding per dienstregeling uur i.v.m. Qliner 305 die van concessie Arriva Touring naar concessie Qbuzz gaat).</p>

Qliner 312 Stadskanaal – Gieten - Groningen

De aangepaste vertrektijden rond Gieten én de gewijzigde lijnenstructuur in Oost Groningen maken dat ook de vertrektijden van lijn 312 worden aangepast. De basisuurdienst wordt zo afgestemd dat samen met lijn 73 elk half uur een verbinding Stadskanaal - Gieten blijft bestaan.

Aan het einde van de ochtendspits wordt er een rit toegevoegd vanuit Stadskanaal. Hierdoor ontstaat langer een hogere frequentie. De 'tussenritten' Groningen – Gieten v.v. worden opgeheven. Deze ritten trekken te weinig reizigers (3 tot 15 per rit) en hebben op die momenten alternatieven met andere bussen met voldoende capaciteit (waaronder de nieuwe rit vanuit Stadskanaal).

De kwartierdienst in de middagspits rijdt langer door. Voortaan wordt tot 17:30 uur uit Groningen elk kwartier gereden. Daarna elk half uur tot 19:00 uur. Hiermee wordt de verbinding voor forenzen aantrekkelijker en kan het aantal versterkingsritten op Qliner 300 Emmen – Gieten worden vermindert.

Reizigers gevolgen	Spitsreizigers profiteren van meer ritten tussen Stadskanaal en Groningen.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 45.000 euro

Lijn 59 Gieten – Emmen en lijn 600 Borger - Emmen

Net als alle andere buslijnen van/naar Gieten, wijzigen ook de vertrektijden van lijn 59.

Omdat de verschoven vertrektijd van lijn 59 niet goed aansluit op de aanvangstijden van scholen in Emmen, zal een rit van lijn 600 als lijn 59 gaan rijden van Borger via Exloo naar Emmen om vervolgens als lijn 12 door te rijden naar Angelslo - Meerdijk. Omdat Qliner 300 via de scholen Angelslo in Emmen gaat rijden, komt de andere rit van lijn 600 te vervallen.

Groningen / Gieten – Stadskanaal – Valthermond / Ter Apel - Emmen

De aangepaste vertrektijden van lijn 110 hebben tot gevolg dat de vertrektijden van de lijn 73 (Emmen – Groningen) in Bareveld verschoven moeten worden. Dit om de reisrelatie tussen Veendam en Stadskanaal in stand te houden. Het verschuiven van de vertrektijden van lijn 73 leidt tot verslechterde aansluitingen in Emmen op de treinen en overige bussen. Om voor zoveel mogelijk klanten deze aansluitingen wel te bieden wijzigt het volgende:

- Lijn 28 en 73 ten noorden van Stadskanaal wisselen van route. Hierdoor gaat lijn 28 als lijn 74 rijden vanuit Emmen naar Groningen via Valthermond, Musselkanaal, Stadskanaal, Bareveld en Hoogezand. Lijn 74 sluit in Bareveld aan op lijn 110 van/naar Veendam en in Emmen op de stadsbussen. Daarnaast is er aansluiting op de stoptrein uit Zwolle en een ruimere overstap op de sneltrein naar Zwolle.
- Lijn 73 van Emmen naar Gieten via Ter Apel, Stadskanaal en Gasselternijveen te rijden. Lijn 73 sluit in Gieten aan op lijnen 110 en 300. In Emmen kan geen aansluiting geboden worden op de stadsbussen, wel wordt aangesloten op de treinen van/naar Zwolle. Bij het opstellen van de dienstregeling van lijn 12 naar de scholen in Emmen houden we rekening met de afwijkende aankomsttijden van lijn 73, zodat scholieren met een snelle overstap de scholen kunnen bereiken.
- De verschoven vertrektijden maken het mogelijk dat de middagspitsritten tussen Emmen en Ter Apel ook richting Emmen een halfuurdienst vormen met de ritten vanuit Gieten. Momenteel rijden deze ritten ongeveer 10 minuten na de reguliere bussen.

Als gevolg van deze wijziging wordt de rechtstreekse (langzame) verbinding tussen Ter Apel en Groningen verbroken. Op basis van OV Chipkaart cijfers krijgen ongeveer 13 klanten per dag te maken met een (extra) overstap. Klanten die reizen tussen Ter Apel en Groningen kunnen in Gieten overstappen op lijn 300. Deze reismogelijkheid is ongeveer 10 minuten sneller dan de huidige rechtstreekse verbinding. Door de gewijzigde vertrektijden wijzigen ook de tijden van de eerste en laatste bussen. Uitgangspunt is dat de laatste bussen niet vroeger vertrekken dan in de huidige dienstregeling. Voor de eerste bussen geldt het omgekeerde.

De gewijzigde vertrektijden zorgen ervoor dat op momenten dat lijn 312 niet rijdt alsnog elk half uur een verbinding tussen Groningen en Stadskanaal – Musselkanaal geboden wordt. Op het hele uur rechtstreeks met lijn 74. Op het halve uur met de combinatie 300-73. De laatste verbinding is 10 minuten sneller.

Reizigers gevolgen	Reizigers krijgen te maken met gewijzigde vertrektijden en andere reisroutes. Voor 98/99 % van de reizigers blijven de rechtstreekse reismogelijkheden behouden. De overige reizigers krijgen te maken met een overstap. Voor reizigers tussen Ter Apel en Groningen wordt de reistijd 10 minuten sneller bij overstap in Gieten. Reizigers vanuit Ter Apel naar Emmen profiteren van een betere spreiding van de reismogelijkheden in de middagspits.
--------------------	--

Lijn 75/24 Winschoten - Stadskanaal - Rolde - Assen

In plaats van de huidige rechtstreekse busverbinding tussen de Pekela's en Assen via Veendam met lijn 110 zal een alternatieve rechtstreekse busverbinding worden geboden via Stadskanaal door de lijnen 75 (Winschoten – Pekela's – Stadskanaal) en 24 (Stadskanaal – Borger – Assen) te combineren tot de nieuwe lijn 24. Alle ritten gaan in Assen aansluiten op de Intercity van/naar Zwolle. Door deze koppeling verschuiven de vertrektijden van Stadskanaal naar Winschoten met ongeveer een half uur. Doordat ook de vertrektijden van lijn 110 wijzigen, blijft op werkdagen elk half uur een bus rijden tussen Winschoten en de Pekela's.

In Rolde gaat lijn 24 dezelfde snellere route als lijn 21 rijden. Daarnaast wordt de halte Burg.

Reijndersstraat in Rolde voor alle lijnen opgeheven. Het gemiddeld aantal incheckers op werkdagen is lager dan 1, de halte Kerkbrink ligt op 150 meter afstand.

Reizigers gevolgen	Reizigers uit Winschoten en de Pekela's behouden op werkdagen hun rechtstreekse verbinding met Assen. De reistijd is ongeveer hetzelfde als nu met lijn 110. De gemiddeld 10 incheckers per werkdag die instappen bij de op te heffen haltes Waardeel en Volmachtenlaan hebben een alternatieve halte op 550 a 700 meter afstand vanaf de huidige halte. Ruim 100 reizigers per dag hebben door de aanpassing van de route in Rolde een snellere en comfortabelere route, verwachting is dat het aantal doorgaande reizigers zal toenemen t.g.v. de lijnkoppeling met lijn 75. In heel Rolde stappen per dag 113 personen per dag op de bus.
--------------------	--

Lijn 11/14 Winschoten – Vlagtwedde - Stadskanaal

Doordat veel vertrektijden van buslijnen in Oost – Groningen verschuiven, schuiven ook de vertrektijden van de lijnen 11 en 14 mee. Tussen Stadskanaal en Winschoten blijft hierdoor elk half uur een bus rijden (lijnen 14 en nieuwe lijn 24). De nieuwe vertrektijden betekenen wel dat de directe verbinding tussen Winschoten en Bourtange niet meer te bieden is zonder dat dit leidt tot verslechterde aansluitingen op de treinen in Winschoten. Daarom worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Lijn 14 1x per uur tussen Winschoten en Stadskanaal te rijden met goede aansluitingen op de trein in Winschoten en op lijn 75 (oude lijn 15) naar Emmen in Stadskanaal.
- In de ochtendspits lijn 14 elk half uur het gehele traject tussen Winschoten en Stadskanaal in beide richtingen. Hiermee krijgen Onstwedde en Alteveer een betere bediening.
- In de middagspits elk half uur een extra rit tussen Winschoten en Vlagtwedde.
- In Vlagtwedde op elke rit van/naar Winschoten en Stadskanaal een aansluiting naar Bourtange.

Reizigers gevolgen	Tussen Bourtange en Vlagtwedde gaat de bus vaker rijden. Reizigers van/naar Winschoten moeten voortaan in Vlagtwedde overstappen. De reistijd blijft gelijk. Reizigers uit Onstwedde en Alteveer profiteren van meer ritten in de ochtendspits
--------------------	--

Lijn 12 Bad Nieuweschans – Bellingwolde – Winschoten

Verschuiven van de vertrektijden van lijn 12 zodat beter wordt aangesloten op de trein en op schooltijden.

Lijn 13 Veendam – Winschoten

De lijnen 13 en 23 (huidige lijn 110) bieden gezamenlijk een halfuurdienst tussen Winschoten en Veendam. Door de gewijzigde tijden van de nieuwe lijn 23, wijzigen ook de tijden van lijn 13. Het aantal ritten blijft ongewijzigd.

Lijn 171 Veendam - Groningen Zernike

Lijn 110 (Winschoten – Veendam – Gieten – Assen) wordt gesplitst bij station Veendam. Om de doorgaande verbinding tussen de Pekela's en Veendam centrum en Sorghvliet te behouden, wordt lijn 171 gekoppeld aan de ritten van lijn 13 en 23 tussen Veendam en Winschoten. Tussen Veendam Station en Sorghvliet gaat ook in de daluren elk half uur een bus rijden. Zo blijft elk half uur een bus vanuit Veendam aansluiten op de treinen van/naar Groningen. Op zaterdag is dit overdag elk uur. In Groningen rijden voortaan alle ritten door van/naar Zernike. Hiermee wordt Zernike campus vanuit Hoogezand en Veendam rechtstreeks bereikbaar voor studenten die later beginnen of vroeger eindigen. In de spitsuren blijft lijn 171 elk half uur rijden tussen Veendam en Zernike. Lijn 171 rijdt in Groningen over de nieuwe busbaan Kolendrift tussen UMCG Noord en Boterdiep, in ieder geval per dienstregeling 2017, indien mogelijk eerder.

Reizigers gevolgen	Reizigers profiteren van meer rechtstreekse verbindingen met Zernike. In combinatie met lijn 110 wordt vanuit Veendam voortaan op vrijwel alle treinen een aansluiting geboden van/naar Groningen.
--------------------	--

Lijn 174 Veendam – Zuidbroek – Groningen Hoofdstation

De vertrektijden wijzigen. Voortaan wordt van maandag t/m zaterdag aangesloten op lijn 110 naar Assen (of wordt een doorgaande verbinding geboden). In Zuidbroek blijven goede aansluitingen op de treinen naar Groningen bestaan.

In de spitsuren blijven ook extra ritten rijden tussen Veendam en Groningen. Tussen Hoogezand en Groningen vormen deze ritten samen met de nieuwe lijn 74 een halfuurdienst. Het is niet meer mogelijk van Zuidbroek naar Veendam een halfuurdienst te bieden. Van Veendam naar Zuidbroek is dat nog wel mogelijk. Lijn 174 blijft in Zuidbroek aansluiten op de trein van/naar Groningen.

In vakantieperiodes gaan ook enkele ritten van/naar Groningen rijden voor forensen.

Reizigers gevolgen	Gewijzigde vertrektijden.
Dienstregeling kosten	47.410 euro

Groningen Stad

Definitieve hoofdlijnen dienstregeling 2017

Groningen Stad

Lijn 1/11 Zuidhorn - Zernike - Europapark /HS

Q-link 11 wordt in de loop van 2017 geknipt in twee lijnen met de verschillende eindbestemmingen Europapark en Hoofdstation.

Lijn 7 Station Noord - HS

In de loop van 2017 komt lijn 7 te vervallen i.v.m. de nieuwe Q-link lijn Zernike - Europapark.

Q-link 6 Delfzijl - Haren

Nieuwe Q-link lijn vervangt lijn 140 Delfzijl - Groningen en enkele ritten Q-link 5 van/naar Haren

Route Akerkhof

Huidige lijnen via A-kerkhof gaan rijden via nieuwe route Westerhaven - Eeldersingel - Zuiderdiep - Hoofdstation

Q-link 5 Annen - Meerstad - ..

Nieuwe route voor Q-link 5 voor bediening Ikea en P+R Meerstad. Enkele ritten rijden door naar Meerstad en Harkstede.

Stadslijnen 2, 6, 9

Andere lijnkoppelingen bij Hoofdstation voor effectievere inzet gelede en standaard bussen

Route Zuid

Lijn 2 en 8 via Overwinningplein i.p.v. V.K. Verschuurburg. Lijn 8 vanaf Martini ZKHZ door naar Hoogkerk

Groningen - Eelde

Toevoeging ochtendspitsrit en speciale Airportliner aansluitend op lijndienstvluchten.

Onderverdeling: Wijzigingen per dec 2016 (donkergeel) en invoering tweede fase HOV-visie zomer/eind 2017 (lichtgeel)

De wijzigingen in de stad Groningen (en omgeving) zijn onder te verdelen in aanpassingen per december 2016 en wijzigingen die in de loop van 2017 worden doorgevoerd. De laatste categorie betreft de invoering van de tweede fase van de vastgestelde HOV-visie en de implementatie van de binnenstadsvisie aan de westzijde van de binnenstad. Hiervoor zijn aanpassingen nodig aan de infrastructuur, bijvoorbeeld waar het gaat om het gereedkomen van P+R Meerstad, de knoop UMCG Noord en de Eeldersingel. Afgesproken is deze wijzigingen in principe gelijktijdig door te voeren. Op dit moment is nog niet 100 procent helder op welk moment dat zal zijn, alleen dat het niet eerder is dan medio (zomervakantie) 2017. Veiligheidshalve gaan wij thans uit van uitvoering per dienstregeling 2018. Eventueel zouden deze wijzigingen ook vervroegd kunnen worden doorgevoerd per bijvoorbeeld begin of einde zomervakantie 2017.

Wijzigingen per dec 2016 zijn nu definitief. Vanwege de latere invoering van de maatregelen per zomer/eind 2017 is meer tijd voor uitwerking en besluitvorming beschikbaar. Om deze reden geven we op dit moment ter informatie een algemene beschrijving van deze maatregelen en wordt de komende tijd gebruikt om dit nader uit te werken, onder andere in afstemming met Groningen Bereikbaar en

Aanpak Ring Zuid. Wij verwachten voor de implementatie van de tweede fase van de HOV-visie een extra beslag op exploitatiemiddelen van 0,5 a 1 miljoen euro. De nadere uitwerking van de voorstellen wordt opgenomen in de begroting 2018 en de dienstregelingsvoorstellen dienstregeling 2018 en gaat daarmee alleen ter kennisname mee.

Maatregelen per dienstregeling 2017

Q-link 6 Haren – HS – Centrum – UMCG – Appingedam – Delfzijl (start dienstregeling 2017)

Q-link 5 heeft sinds haar introductie twee jaar geleden geleid tot een vervoersgroei van ongeveer 30% ten opzichte van haar voorgangers. Bussen in de spitsuren zitten vol. Daarom worden sinds 2015 aansluitend op de werktijden van het UMCG extra bussen ingezet. Met de introductie van Q-link 6 naar Ten Boer en Appingedam krijgt het UMCG meer verbindingen. Daarnaast rijden vanaf het voorjaar van 2016 ook de lijnen 73, 78, 174 en 178 via het UMCG. Samen met lijnen 61 en 65 wordt zo tot 14x per uur een snelle verbinding tussen het UMCG en het Hoofdstation geboden.

De introductie van Q-link 6 zorgt ervoor dat Q-link 5 op het routedeel Haren – Hoofdstation UMCG verder ontlast wordt. Hiermee worden o.a. de huidige spitsritten Q-link 5 tussen P+R Haren en UMCG vervangen. Beide lijnen worden zo opgezet dat ze deels gezamenlijk een hoogfrequente verbinding verzorgen. Sommige ritten tussen P+R Haren en Station Europapark worden vervangen door Q-link 6. Op zaterdag en zondag leidt dit tot minder ritten op Q-link 5. In de daluren op werkdagen bieden beide lijnen voortaan een 10-minutendienst in plaats van een kwartierdienst.

In overleg met de provincie Groningen en de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Ten Boer en Groningen is een inventarisatie gemaakt van benodigde en gewenste aanpassingen van de infrastructuur. Om Q-link 6 te kunnen rijden volgens de voorgestelde route is op een tweetal punten aanpassing nodig van de infrastructuur:

- Appingedam Bolwerk: Hier wordt de doorstroming geborgd door het herinrichten van de weg en een stopverbod voor auto's: uitvoering najaar 2016 door gemeente Appingedam,
- Gewenst is dat de hoofdingang van het UMCG door Q-link 6 wordt bediend. Op dit moment verricht de gemeente Groningen in overleg met Qbuzz en OV-bureau onderzoek naar de exacte aard van de maatregel die nodig is om de doorstroming voor de bus van de Petrus Campersingel naar Damsterdiep te borgen. De verwachting op dit moment is dat de doorstroming met relatief beperkte maatregelen geborgd kan worden. Bij de uitwerking wordt ook de financiering van de maatregel betrokken, waarbij het streven is om de maatregel te effectueren per december 2016.

Aansluitend en vooruitlopend op het nog vast te stellen haltebeleid van de provincie Groningen heeft een inventarisatie plaatsgevonden van gewenste aanpassingen en opwaardering van bestaande haltes en voorzieningen als fietsenstallingen enabri's. Een deel hiervan kan al worden meegenomen bij reeds geplande reconstructies in Appingedam. De rest van de maatregelen moet nader uitgewerkt worden en in tijd worden gezet. Deze wenselijke opwaarderingen staan het rijden van Q-link 6 echter niet in de weg.

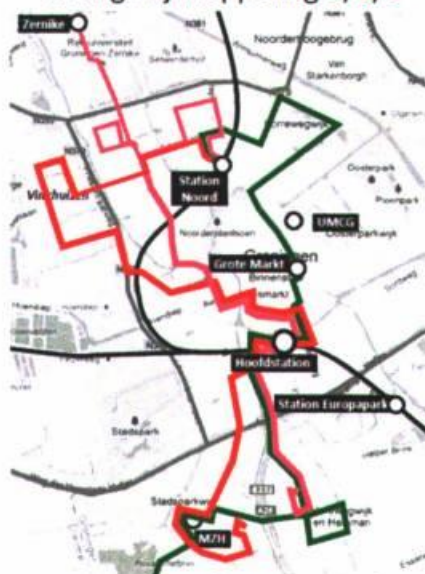
Reizigers gevolgen	De verbinding van P+R Haren naar de binnenstad en UMCG gaat vaker rijden en rijdt ook in de avond tot laat door (met een halfuursdienst) De verbinding vanuit de richting Ten Boer gaat het UMCG rechtstreeks bedienen en wordt frequenter en met Q-link kwaliteit uitgevoerd (airco, wifi)
Dienstregeling kosten	Toename van 250.000 euro

Andere koppeling lijnen in de stad

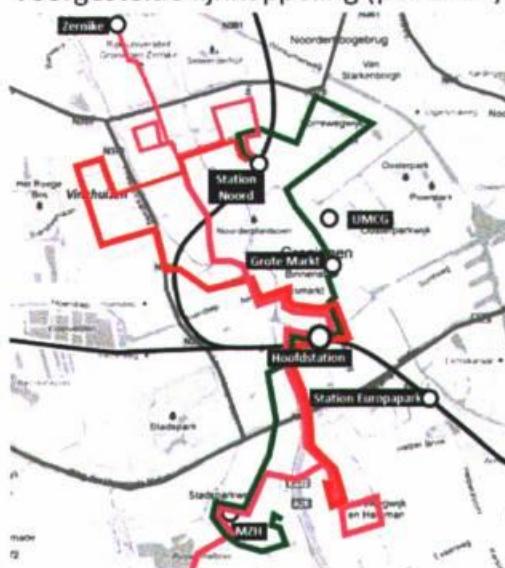
Het aantal reizigers van en naar de scholen in De Wijert is sterk toegenomen. Om al deze reizigers mee te kunnen nemen, zijn meer of langere bussen nodig. Tegelijkertijd zijn er lijnen in de stad waar kijkend naar gebruik kortere bussen ingezet kunnen worden. Daarom is besloten om de spitsritten (de huidige lijn 9 tussen Hoofdstation en de Wijert) met bussen van 18 meter te gaan rijden en de huidige lijn 6 tussen Hoofdstation en Hoornsemeer met bussen van 12 meter te gaan rijden. Dit betekent dat:

- Nieuwe lijn 7 Station Noord - Vinkhuizen – Binnenstad West – Hoofdstation – De Wijert ontstaat (opgebouwd uit de 'oude' lijn 6 ten noorden van Hoofdstation en de 'oude' lijn 9 ten zuiden van het Hoofdstation) met 18-meterbussen
- Nieuwe lijn 2 Station Noord – Korrewegwijk – Binnenstad Oost - Hoofdstation – Martiniziekenhuis – Hoornsemeer ontstaat (opgebouwd uit de 'oude' lijn 2 ten noorden van het Hoofdstation en de 'oude' lijn 6 ten zuiden van het Hoofdstation);
- Nieuwe lijn 9 Zernike of Station Noord/Selwerd – Paddepoel – Binnenstad West – Hoofdstation – De Wijert Zuid – Martiniziekenhuis – Eelde ontstaat (opgebouwd uit de 'oude' lijn 2 ten zuiden van het Hoofdstation en de 'oude' lijn 9 ten noorden van het hoofdstation)

Huidige lijnkoppeling 2/6/9

Voorgestelde lijnkoppeling (per 2017)

De frequenties van de bussen blijven ongewijzigd. Reizigers verliezen hiermee mogelijk bestaande rechtstreekse verbindingen, maar krijgen daar andere rechtstreekse verbindingen voor terug. Zo heeft Hoornsemeer nu bijvoorbeeld een verbinding met Binnenstad West en krijgt deze een verbinding met Binnenstad Oost. Vinkhuizen kan dan niet meer rechtstreeks naar het Martiniziekenhuis, maar wel naar De Wijert. Reizigers uit De Wijert Zuid kunnen rechtstreeks naar Binnenstad West en niet meer naar Binnenstad Oost. Scholieren naar De Wijert profiteren van een toename in capaciteit van ongeveer 200 (grotendeels staan-) plaatsen per uur.

Ook onderdeel van de aanpassingen is om de lijn Zernike/Station Noord- Hoofdstation -Eelde via de Van Iddekingeweg en Paterswoldseweg te laten rijden. De haltes PC Hoofdlaan, Van Ketwich Verschuurlaan, Van Ketwich Verschuurbrug en Sportlaan worden dan niet meer door deze lijn bediend. Daarentegen worden de haltes Overwinningplein en Hippocrateslaan wel bediend.

In de inrichtingsplannen voor de Vondellaan in het kader van de Aanpak Ring Zuid staan haltes gepland noordelijk van de rotonde Van Iddekingeweg/Vondellaan. Gekozen is om lijn 9 naar de scholen in De Wijert bij de rotonde te laten keren, zodat de kruisingen met de Van Ketwich Verschuurlaan niet worden belast met dit verkeer.

Reizigers gevolgen	Reizigers verliezen bestaande rechtstreekse verbindingen, maar krijgen daar andere rechtstreekse verbindingen voor terug. Scholieren naar De Wijert profiteren mogelijk van een toename in capaciteit van ongeveer 200 (grotendeels staan)plaatsen per uur
Dienstregeling kosten	Geen

(Airport) Eelde – Groningen (start dienstregeling 2017)

Omdat vanaf 1 januari 2017 MBO scholieren onder de 18 jaar ook een studenten OV reisproduct krijgen, verwachten we op diverse corridors een toename van het aantal reizigers. Eén van de verbindingen waarvan we verwachten dat de bussen te vol worden is de nieuwe lijn 9 uit Eelde in de ochtendspits. Er komt daarom een extra rit om de drukte in de bus van 7:47 uur uit Eelde te verminderen.

De concessie van Qbuzz is met twee jaar verlengd. Onderdeel van de verlenging is dat Qbuzz een rechtstreekse "Airportlink" naar Groningen Airport Eelde gaat aanbieden, aansluitend op lijndienst vluchten (de huidige vluchten van/naar Londen en Gdansk). De dienstregeling en route van deze nieuwe verbinding die met een elektrische bus wordt gereden wordt in samenwerking met Groningen Airport Eelde opgesteld.

Reizigers gevolgen	Reizigers uit Eelde profiteren van een extra rit in de ochtendspits. Reizigers van/naar Groningen Airport Eelde profiteren van een 2x zo snelle verbinding van/naar Groningen aansluitend op lijndienst vluchten.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 110.000 euro

Lijn 2 en 8 P+R Hoogkerk – Hoofdstation – Martini Ziekenhuis (start december 2017)

In de spitsuren ondervinden lijn 2 en 8 hinder van congestie op de van Ketwich Verschuurlaan. Om de betrouwbaarheid te verbeteren zullen lijn 8 en lijn 2 in plaats van via de van Ketwich Verschuurlaan en Laan Corpus den Hoorn voortaan via de Van Lenneplaanlaan, Van Iddekingeweg en Paterswoldseweg naar het Martini ziekenhuis gaan rijden. Daarnaast zal lijn 8 vanaf het Martiniziekenhuis naar P+R Hoogkerk doorrijden. Hiermee wordt lijn 8 beschikbaar als dagdekkende P+R lijn naar Martini en omgeving.

Op basis van de reactie van klanten is gekeken of het mogelijk is om lijn 8 nog wel via de Zuiderflat te laten rijden, gevolg hiervan is mogelijk wel dat in de avonduren de route via de Van Ketwichverschuurlaan en Laan Corpus den Hoorn wordt gekozen, wanneer de filevorming voorbij is.

Reizigers gevolgen	Reizigers profiteren van meer reismogelijkheden in de (brede) spitsuren. Halte lijn 2 en lijn 8 op Laan Corpus worden niet meer bediend, alternatief is reizen met lijn 6 (Maartenshof)
Dienstregeling kosten	Extra kosten 175.000 euro

Lijn 7 Hoofdstation-station Noord via Oosterpark (start december 2017)

Vanwege het omnummeren van de lijn Vinkhuizen-De Wijert naar lijn 7 wordt de huidige lijn 7 omgenummerd naar lijn 64, zodat voor de bediening van de Oosterpark een eenduidig beeld ontstaat met bediening door de 60-er lijnen (61, 64 en 65).

Invoering 2e fase HOV visie en Binnenstadvisie (per dienstregeling 2018 of eerder)

Definitieve besluitvorming over deze maatregelen vindt op een later moment plaats omdat deze maatregel pas per 2018 wordt doorgevoerd.

Q-link 5 Annen – Haren – HS – Centrum – UMCG – Meerstad – Harkstede (per 2018 of eerder)

Naar verwachting medio 2017 wordt P+R Meerstad geopend. Vanaf dienstregeling 2018 of eerder zal Q-link 5 hiernaar toe gaan rijden. De bediening van P+R Euroborg en Station Europapark wordt overgenomen door de nieuwe lijn vanaf Zernike. Zoals vermeld bij lijn 78/178 willen we een deel van de ritten verlengen naar Scharmer. Samen met Gemeente Groningen onderzoeken we de mogelijkheid om ook een deel van de ritten te verlengen naar Ter Sluis. Dit nieuwe gedeelte van Meerstad zal de komende jaren ontwikkeld worden. Door hier vanaf het begin een busverbinding te bieden zorgen we ervoor dat het openbaar vervoer vanaf het moment dat de eerste bewoners zich vestigen een vanzelfsprekendheid is in deze wijk.

Figuur 2: huidige OV-ontsluiting

Figuur 1: voorgestelde OV-ontsluiting (gestippeld mogelijk toekomstige route via Meerstad)

Route A-kerkhof (per 2018 of eerder)

Gemeente Groningen heeft recent de binnenstadvisie vastgesteld. Onderdeel van deze visie is dat de busroutes in de binnenstad gewijzigd gaan worden. De route via de Grote Markt blijft voorlopig nog ongewijzigd. De route via het A-Kerkhof is gepland om te wijzigen per dienstregeling 2018 of mogelijk eerder. Dan vervalt de busroute via de Brugstraat – A-kerkhof. Lijnen 6, 8, 9, 35, 39 en 88 gaan rijden via de Westerhaven en Eeldersingel. Met de gemeente is afgesproken dat op deze nieuwe route zodanige herinrichting en doorstromingsmaatregelen zullen plaatsvinden dat de route in dezelfde rijtijd en met dezelfde betrouwbaarheid kan worden gereden als in de huidige dienstregeling.

De meeste lijnen gaan rijden via het Zuiderdiep. Voor lijn 8 is de route nog ongewis. Er zal een reizigersonderzoek gehouden worden naar de precieze herkomst en bestemming van reizigers in lijn 8, maar ook op andere lijnen die momenteel langs het A-Kerkhof rijden. De uitkomsten van dit onderzoek zullen mede bepalen of het voor lijn 8 wenselijk is een 'lusje' via het Zuiderdiep te rijden.

Lijn 11 Zuidhorn – Reitdiep – Zernike – Hoofdstation (per 2018 of eerder)

In de HOV visie is gepland dat Q-link 11 gaat rijden tussen Zuidhorn en Station Europapark. Reizigers naar de Binnenstad en het Hoofdstation dienen op UMCG Noord over te stappen op Q-link lijnen 3 en 4.

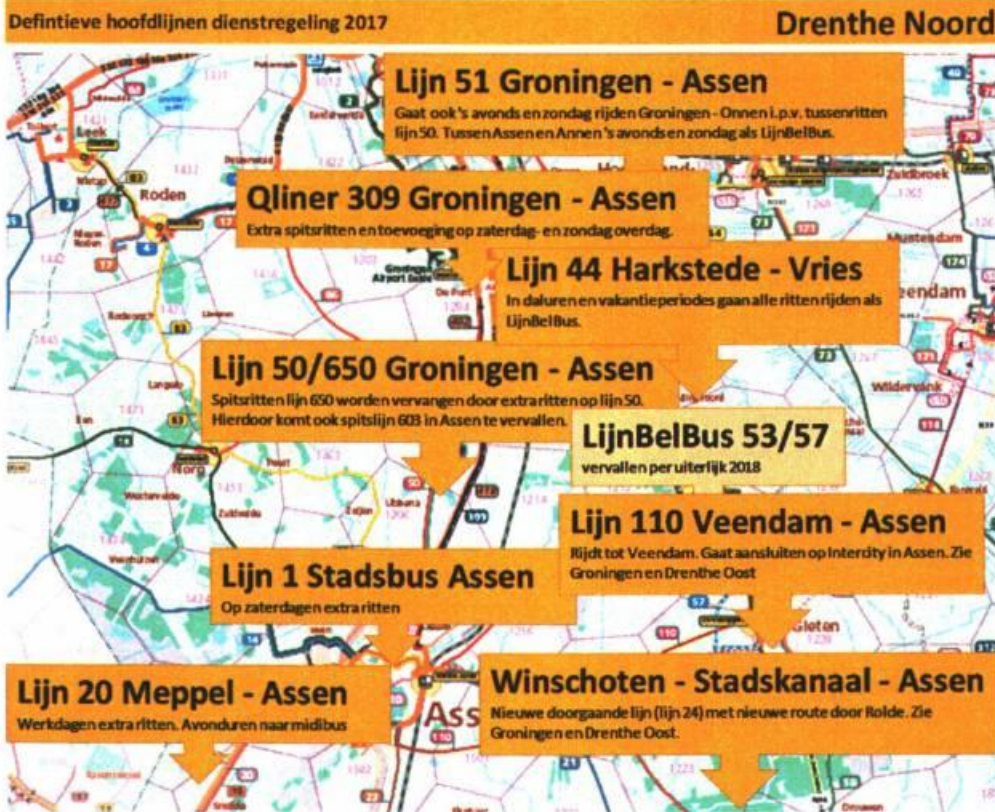
Voortschrijdend inzicht heeft ertoe geleid dat we voor beide routes kiezen om een rechtstreekse busverbinding tussen Selwerd en de binnenstad te behouden. We gaan dan ook zowel de huidige lijn 11 inzetten als een nieuwe lijn Zernike – Europapark. Momenteel onderzoeken we wat de meest optimale dienstregeling is voor beide lijnen. Wel staat overeenkomstig de HOV-visie vast dat ook lijn 11 via UMCG Noord gaat rijden. Daarnaast zullen beide lijnen in beide richtingen via het Boterdiep gaan rijden.

Lijn 7 Station Noord – Hoofdstation (per 2018 of eerder)

Op het moment dat er een verbinding tussen Zernike en Europapark wordt geboden, komt overeenkomstig in juni 2015 besloten de huidige lijn 7 te vervallen. Klanten hebben veelal een goed alternatief met deze nieuwe verbinding of met lijn 2. Vanwege het omnummeren van de lijn Vinkhuizen-De Wijert naar lijn 7 wordt de huidige lijn 7 omgenummerd naar lijn 64, zodat voor de bediening van de Oosterpark een eenduidig beeld ontstaat met bediening door de 60-er lijnen (61, 64 en 65).

Drenthe Noord

Lijn 1 Stadsbus Assen

Per dienstregeling 2016 is de stadsdienst in Assen gewijzigd. De nieuwe stadslijn 1 M.L. Kingweg – Centrum – Station – TT-circuit laat nu al een groei in gebruik zien. Om beter op de vervoersvraag op zaterdagmorgen te kunnen inspelen is besloten lijn 1 op zaterdag vanaf 9 uur twee keer per uur te laten rijden i.p.v. 1 keer per uur.

Reizigers gevolgen	Meer reismogelijkheden op zaterdagmorgen.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 8.000 euro

Lijn 20 Meppel - Assen

Het gebruik van lijn 20 is de afgelopen jaren vrij stabiel. Daarom hebben we besloten:

- Een ochtendspitsrit richting Assen toe te voegen i.v.m. verwachte groei in gebruik door gratis OV voor MBO leerlingen jonger dan 18 jaar. Deze ochtendrit zal vanaf station Assen gaan doorrijden als lijn 50 naar Groningen en komt daarmee langs haltes bij scholen in de buurt van de Industrierweg en Groningerstraat.
- Op werkdagen buiten vakanties twee ritten toe te voegen zodat minimaal 1 keer per uur een bus wordt ingezet in de daluren en in de avondspits de halfuurdienst iets later eindigt zodat deze lijn aantrekkelijker wordt voor forensen. Nu zijn er overdag nog momenten dat de bus eens per 1,5 uur rijdt.
- In de avonduren elke avond dezelfde dienstregeling te gaan rijden, waarbij ook op werkdagen midibussen gaan rijden i.p.v. standaard streekbussen.

Reizigers gevolgen	Eenduidiger dienstregeling met meer ritten.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 90.000 euro

Lijn 50, 51, 650 Groningen – Assen en lijn 603 Assen

Vanwege het gratis OV voor minderjarige MBO leerlingen zal het gebruik van de buslijnen 50 en 51 tussen Haren en Groningen waarschijnlijk nog verder toenemen, evenals op het routedeel in Assen tussen het station en de scholenlocaties aan de Industrierweg/Fokkerstraat. Daarnaast blijkt uit vervoercijfers dat het gebruik van spitslijn 650 beperkt is. De volgende wijzigingen worden mede daarom doorgevoerd:

- In de spits extra ritten op lijn 50. Deze ritten zullen afhankelijk van de vervoervraag een gedeelte of de gehele route rijden van lijn 50. Op de Herewegbundel zal hiermee in de spitsrichting in de spits om de 10-minuten een bus geboden gaan worden i.p.v. in de huidige situatie om het kwartier.
- Vervallen van spitslijn 650 (M.L. Kingweg Assen – Vries – Tynaarlo – Haren – Groningen). Hiermee vervalt de rechtstreekse spitsverbinding van Tynaarlo naar Groningen. Per dag stappen gemiddeld vijf personen in Tynaarlo in lijn 650. Alternatief is het reizen met lijn 44 of per fiets naar Vries of Westlaren en vanaf Vries of Westlaren met lijn 50, 5 of 300 naar Groningen.
- Spitslijn 603 rijdt nu 's morgens 1 rit van het station via de scholen bij de Industrierweg naar de locatie Lariks van Vincent van Gogh. Omdat ongeveer op hetzelfde moment een extra rit op lijn 50 richting Industrierweg gaat rijden en lijn 83 gelijktijdig al naar de locatie Lariks rijdt, zal deze rit op lijn 603 vervallen.
- 's Avonds en op zondag i.p.v. de tussenritten Groningen – Haren – De Punt ritten op lijn 51 Groningen – Haren – Onnen te bieden. Op de Hereweg blijft hiermee een halfuurdienst bestaan, richting Onnen en de Punt wordt dan een uursdienst geboden.
- Omzet van vast naar LijnBelBus in de avonduren en op zondag van lijn 51 Assen - Annen.

Reizigers gevolgen	Meer reismogelijkheden in de spits op de route van lijn 50 Assen – Vries – Haren – Groningen. Vervallen spitslijn 650 Assen M.L. Kingweg – Vries – Tynaarlo – Haren – Groningen. Instappers vanuit Tynaarlo (gemiddeld 5 per dag) hebben als alternatief reizen via Vries of Westlaren. Ook 's avonds en op zondag reismogelijkheden met lijn 51 van Groningen via Haren naar Onnen. 's Avonds en zondag moeten reizigers voor het reizen met lijn 51 tussen Assen en Annen een uur van te voren bellen om mee te kunnen reizen.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 90.000 euro

Lijn 83 Leek – Roden – Assen

In de avonduren op werkdagen en alle ritten in vakantieperiodes worden uitgevoerd met een 8-persoonsbus i.p.v. een grote bus i.v.m. beperkt gebruik op deze momenten van lijn 83.

Reizigers gevolgen	Op bepaalde momenten wordt een kleinere bus ingezet.
Dienstregeling kosten	Besparing 100.000 euro

Qliner 309 Groningen - Assen

Het gebruik van Qliner 309 tussen Assen en Groningen groeit de afgelopen jaren gemiddeld met 15 procent per jaar. De procentuele groei is begin 2016 het grootst na 21 uur (+85 procent) en tussen 10 en 14 uur (+44 procent). De avondritten zijn sinds 2015 toegevoegd, tussen 10 en 14 uur zijn sinds dienstregeling 2016 meer ritten gaan rijden.

Om de groei in gebruik te kunnen opvangen en nieuwe reizigers te kunnen vervoeren gaan per dienstregeling 2017:

- De meeste spitsritten die nu alleen rijden tussen M.L. Kingweg Assen en Groningen Hoofdstation door rijden van/naar Kloosterveen. Hierdoor rijdt er 's morgens in het drukste uur om de 5-minuten een bus naar Groningen en 's middags minimaal eens per 10 minuten een Qliner op de hele route.
- Spitsritten toe te voegen tussen M.L. Kingweg Assen en Groningen Hoofdstation.
- Een avondrit toe te voegen tussen Assen en Groningen.

Daarnaast zullen vanwege grootschalige werkzaamheden aan de weg en spoor in 2017 en 2018 op proef ritten op zaterdag en zondag overdag worden toegevoegd.

Reizigers gevolgen	Meer reismogelijkheden en meer kans op een zitplaats in Qliner 309 Assen – Groningen.
Dienstregeling kosten	Extra kosten 320.000 euro Extra kosten inzet weekend minus verwachte opbrengsten 125.000 euro.

Lijn 44 Harkstede – Hoogezand – Zuidlaren - Vries

Buiten de spits zullen alle ritten gaan rijden als LijnBelBus, dit geldt tevens voor alle ritten in de vakantieperiodes. De reden hiervan is het beperkt gebruik in deze periodes.

Reizigers gevolgen	Reizigers dienen van tevoren te bellen voor bepaalde ritten.
Dienstregeling kosten	Besparing 110.000 euro

Drenthe Zuid

Qliner 300 Klazienaveen – Emmen

Lijn 26 Coevorden – Klazienaveen - Emmen

Lijn 300 rijdt momenteel een rechtstreekse route vanuit Klazienaveen naar Emmen. De rijtijd op dit traject is aan de ruime kant. Qliner 300 zal daarom per dienstregeling 2017 via Angelso gaan rijden.

De per 6 maart jl. met een 8-persoonsbusje toegevoegde ritten op zaterdagavond en zondag tussen Emmen en Klazienaveen zullen per dienstregeling 2017 uitgevoerd gaan worden met een Qlinerbus. Op werkdagen zal in de ochtendspits een rit worden toegevoegd tussen Klazienaveen en Emmen aansluitend op schooltijden.

Lijn 26 zal op zaterdag elk uur gaan rijden i.p.v. eens per 1,5 uur. De ritten die nu nog met een grote bus rijden op zaterdag zullen worden omgezet naar een 8-persoonsbus. Op zondag gaat lijn 26 eens per twee uur rijden i.p.v. eens per 1,5 uur.

Reizigers gevolgen	Reizigers profiteren mogelijk van een rechtstreekse verbinding naar momenteel niet rechtstreeks verbonden gebieden
Dienstregeling kosten	Kosten extra spitsrit 37.000 euro.

Route lijn 21 Assen – Emmen

Met gemeente Emmen vindt nog overleg plaats over de route van lijn 21 in Emmen. De huidige route over de Ermerweg kan niet meer binnen de eerdere dienstregelingstijd worden gereden

Stadskanaal - Emmen

De lijnen tussen Stadskanaal en Emmen krijgen grotendeels nieuwe nummers:

- Lijn 73 blijft lijn 73 Emmen – Ter Apel – Stadskanaal (en verder richting Gieten).
- Lijn 28 wordt lijn 74 Emmen – Valthermond – Stadskanaal (en verder richting Groningen).
- Lijn 15 wordt lijn 75 Emmen – Valthermond – 2° Exloërmond – Stadskanaal.

Als gevolg van de wijzigingen in Oost Groningen veranderen de vertrek- en aankomsttijden op lijnen 74 en 75. Lijn 74 gaat hierbij goed aansluiten op de stadsdiensten en treinen. Lijn 75 verschuift mee om te voorkomen dat beide lijnen tegelijkertijd gaan rijden. Daarnaast willen we graag een goede overstap bieden tussen lijnen 14 en 75 in Stadskanaal. Dit zou inhouden dat beide lijnen in een 20/40 interval gaan rijden tussen Stadskanaal en Emmen. Hierbij sluit lijn 75 ruimer aan op de stadsdiensten en overige lijnen, maar minder goed op de treinen.

Reizigers gevolgen	Reizigers krijgen te maken met gewijzigde vertrektijden.
Dienstregeling kosten	Geen

Bediening centrum Hoogeveen

In verband met de geringe in- en uitstapcijfers op de huidige halte, in combinatie met een beter bereikbaar centrum, wordt de route van de lijnen 27, 33, 36, 37 en Syntus lijn 30 verlegd zoals in naastgelegen kaartje opgenomen. Met deze nieuwe route krijgen deze lijnen een goede extra halte bij het centrum van Hoogeveen.

Reizigers gevolgen	In- en uitstapmogelijkheden dichterbij het centrum van Hoogeveen, door het geringe gebruik van de huidige haltes wordt er nauwelijks tot geen negatief effect verwacht.
Dienstregeling kosten	Geen

Lijn 32 Meppel – Hoogeveen

Toevoegen van een extra rit in de ochtend zodat het aankomsttijdstip via een overstap op de trein in Hoogeveen en Meppel richting Assen – Groningen en Zwolle en verder eerder is dan in de huidige situatie. Hierdoor wordt deze lijn aantrekkelijker voor forensen.

Reizigers gevolgen	Meer reismogelijkheden.
Dienstregeling kosten	Meerkosten 20.000 euro.

Trend monitor 2015

Reyke 2

Trendmonitor 2015

De Trendmonitor laat trends en ontwikkelingen van belangrijke indicatoren op het gebied van openbaar vervoer zien. Deze zijn belicht vanuit verschillende perspectieven op een globaal niveau. Dit rapport bevat een kwantitatieve weergave van de ontwikkelingen in het openbaar busvervoer in de provincies Groningen en Drenthe van het jaar 2015. Om de ontwikkelingen in historisch perspectief te zetten zijn naast de getallen van 2015 ook die van voorgaande jaren gepresenteerd.

In het najaar van 2009 zijn de huidige concessies van het OV-bureau Groningen Drenthe van start gegaan. Hierbij is gekozen voor een opsplitsing in een grote concessie (GD), een Qliner-concessie (HOV), en zes regioconcessies met daarin kleinschalig openbaar vervoer en de Regiotaxi. Daarnaast is in 2014 de nieuwe productformule Q-link geïntroduceerd.

Het OV-bureau zal in 2015 – binnen de juridische en marktmogelijkheden – verder werken volgens het principe van Open Data. Dit betekent dat een ieder in beginsel gebruik kan maken van de gebruikte data voor deze Trendmonitor. Reizigers, onderzoekers en bedrijven kunnen hiermee desgewenst hun voordeel doen. Het OV-bureau heeft sinds mei 2016 ook een Dashboard ingericht op de website.

de mensen

Algemene score klanttevredenheid per concessie (OV-klantenbarometer)

Vanaf 2010 laat het algemene klanttevredenheidscijfer van de GD-concessie een licht dalende trend zien. Aandacht voor verschillende knelpunten evenals de invoering van het nieuwe Q-link concept, lijken ervoor gezorgd te hebben dat in 2014 en 2015 de klantwaardering weer is gestegen. De HOV-concessie is in 2015 licht gedaald, maar scoort met een 7,7 nog steeds goed ten opzichte van referentiegebieden.

Naast de hoogwaardige productformule Qliner is in 2014 de nieuwe productformule Q-link geïntroduceerd; de hoogwaardige bus naar de regio. Om inzicht te krijgen in de klanttevredenheid op beide productformules zijn in het onderzoek vanaf 2014 extra toegespitste metingen uitgevoerd.

Klanttevredenheid In een landelijk onderzoek wordt jaarlijks de klanttevredenheid van reizigers gepeild; de klantenbarometer. Enquêteurs gaan bus, tram en metro in om de mening van reizigers op verschillende onderdelen van klanttevredenheid te meten. Het onderzoek wordt langjarig op eenzelfde wijze uitgevoerd en vormt zo een goede basis voor het in kaart brengen van de ontwikkelingen op de lange termijn. Het cijfer representeert de algemene score op klanttevredenheid, gevormd door het gemiddelde van de klanttevredenheidsaspecten.

Algemene score klanttevredenheid per concessie

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
HOV Q-liner	7,7	7,5	7,5	7,6	7,8	7,7
GD Totaal	7,6	7,5	7,5	7,4	7,6	7,6
GD Qliner					7,7	7,7
GD Q-link					7,5	7,6

2015

Algemene klanttevredenheid
HOV-concessie

de mensen

2015

Algemene klanttevredenheid
busvervoer van leden DRP

7,6

Digitaal Reizigers Panel Het OV-bureau maakt voor het verkrijgen van inzicht in klantpercepties gebruik van een Digitaal Reizigers Panel (DRP). Dit panel bestaat uit reizigers die gebruik maken van de bus in Groningen en/of Drenthe en periodiek hun bevindingen terugkoppelen door middel van verschillende onderzoeken, waaronder klanttevredenheidsonderzoeken (KTO's).

	mei '12	sep '12	jun '13	nov '13	jun '14	okt '14	jun '15	okt '15
Algemeen	7,25	7,14	7,34	7,28	7,42	7,52	7,59	7,59
Laatste rit	7,25	7,25	7,55	7,55	7,7	7,67	7,68	7,66

Algemene klanttevredenheid busvervoer van leden DRP

Het algemene klanttevredenheidsoordeel van de panelleden komt overeen met het landelijk onderzoek de klantbarometer. De meeste leden waarderen het busvervoer met een 7 of 8.

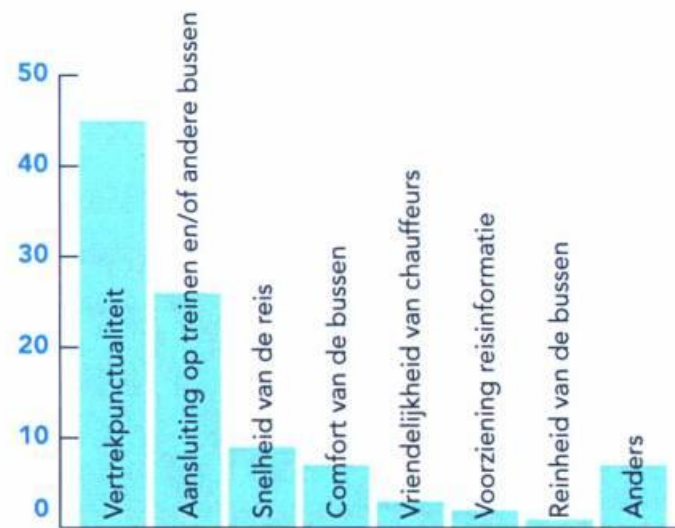
Bij de vraag aan de panelleden wat het belangrijkste aspect van reizen met de bus is, is het meest gegeven antwoord "punctualiteit", gevolgd door "comfort/zitplaats" en "frequentie/dienstregeling".

Belangrijkste aspecten reizen met de bus volgens de leden van het DRP

Punctualiteit
45 %

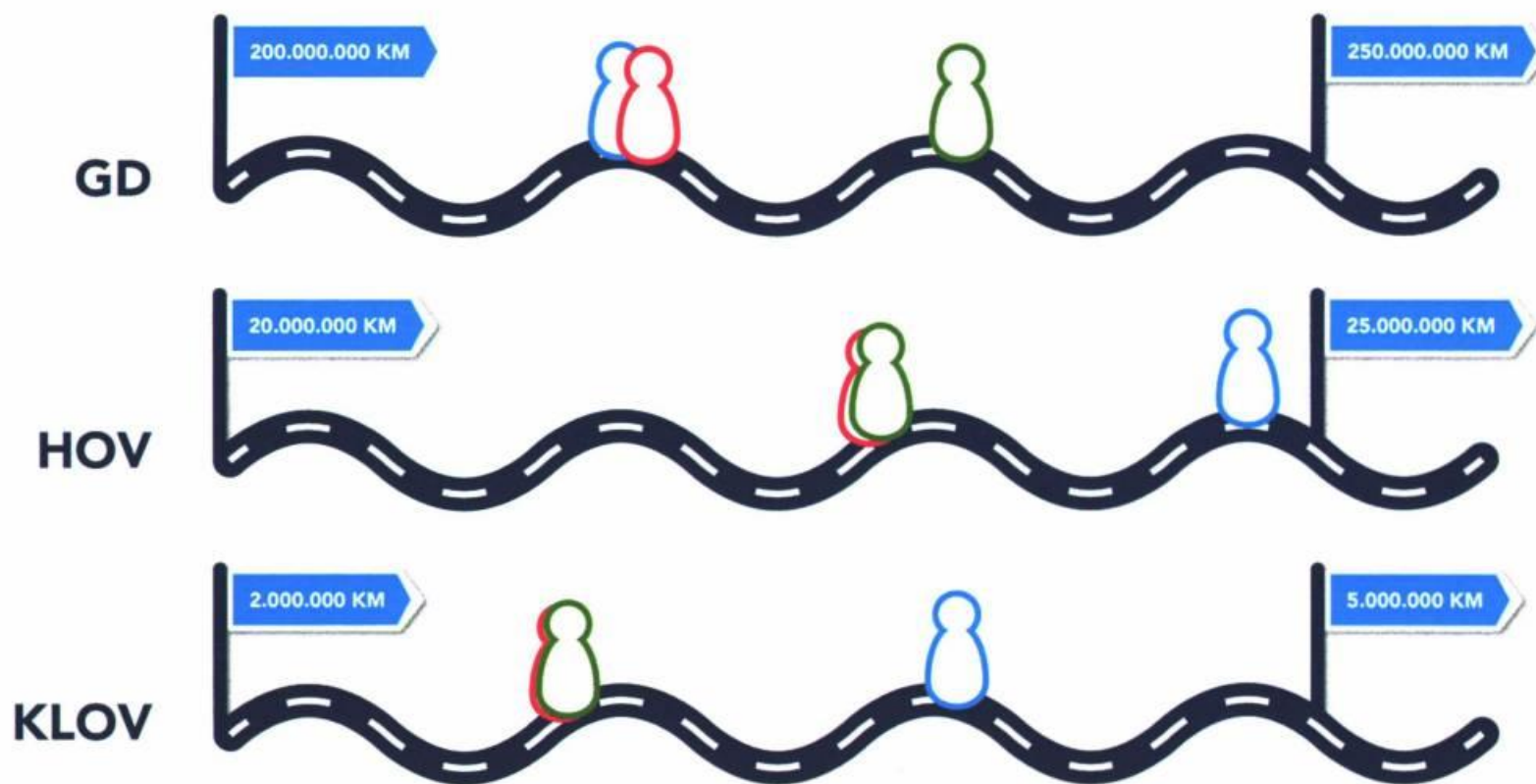
Aansluiting
op bus of trein
26 %

de mensen

Reizigerskilometers per concessie In 2015 is overgestapt op een nieuwe methode voor bepalen van reizigers-aantallen en reizigerskilometers. Er is een nieuwe trendreeks vanaf 2013 gestart met behulp van OV-chipkaart gegevens. Vanaf dat jaar is de data betrouwbaar genoeg om te gebruiken ter vervanging van de oude methode op basis van handmatige tellingen. Voor reizigersaantallen van voor 2013 verwijzen wij naar eerdere versies van de trendmonitor.

de mensen

GD

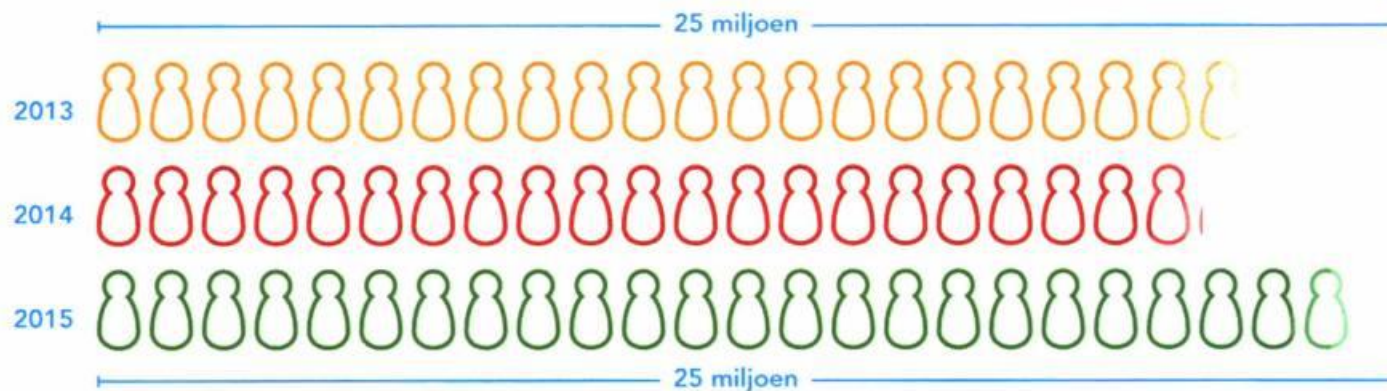

HOV

KLOV

Reizigersaantallen Zoals bij reizigerskilometers gemeld is in 2015 overgestapt op een nieuwe methode voor bepalen van reizigersaantallen. Er is een nieuwe trendreeks vanaf 2013 gestart met behulp van OV-chipkaartgegevens. Voor zowel reizigersaantallen als reizigerskilometers was 2015 een jaar van forse groei. Vooral op het HOV-net (Qliners en Q-links) was grote groei in aantal reizigers evenals de stadsdiensten van Groningen en Emmen (beiden 10% groei ten opzichte van 2014).

de mensen

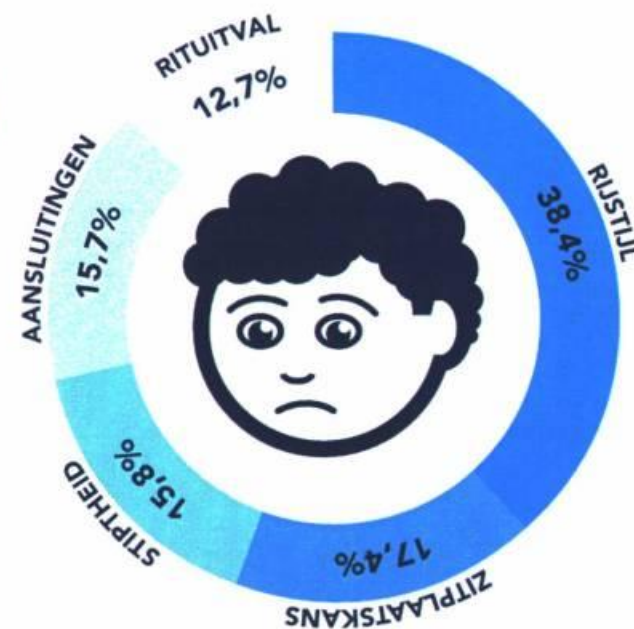
Klachten Naast klanttevredenheid geeft het aantal klachten een beeld van de reizigerswaardering voor het product openbaar busvervoer. Het kalenderjaar 2014 had door meerdere kleine en twee grote dienstregeling wijzigingen veel klachten van de reizigers in Groningen en Drenthe. Dit speelde in 2015 een stuk minder, het aantal klachten in 2015 is vergelijkbaar op 2013.

Totaal aantal klachten over de afgelopen jaren

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GD	5.398	3.399	4.545	2.820	3.782	2.750
HOV	162	106	89	51	75	66
KLOV	140	134	144	234	184	192
	5.700	3.639	4.778	3.105	4.041	3.008

Verhouding grootste categorieën klachten

Naast het aantal klachten is de verhouding tussen verschillende soorten klachten interessant. In 2015 is de grootste klachtencategorie rijstijl, gevolgd door klachten over beschikbare zitplaats.

de mensen

Incidenten SVOV per ABC-categorie

Gezien het geringe aantal incidenten in de andere concessies, is alleen de GD-concessie opgenomen om inzicht in de ontwikkeling van de sociale veiligheid te geven. Het aantal incidenten is de afgelopen jaren relatief stabiel.

Sociale veiligheid Een belangrijk onderdeel van klantbeleving is de veiligheid in de bus. De opgenomen grafiek toont het aantal incidenten omtrent sociale veiligheid dat gemeld is door chauffeurs aan de centrale verkeersleiding.

Categorie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A - mishandeling/bedreiging/vandalisme	88	91	73	61	70	52
B - belediging/schelden/betalingsprobleem	300	348	133	58	92	99
C - overtreding huisregels	62	37	12	5	13	28
	450	475	218	124	175	179

Het aantal mishandelingen, bedreigingen en vandalisme is in 2015 gedaald tot 52.

Het aantal beledigingen, scheldpartijen en betalingsproblemen is in 2015 gestegen tot 99.

Het aantal overtredingen van de huisregels is in 2015 gestegen naar 28.

de bussen

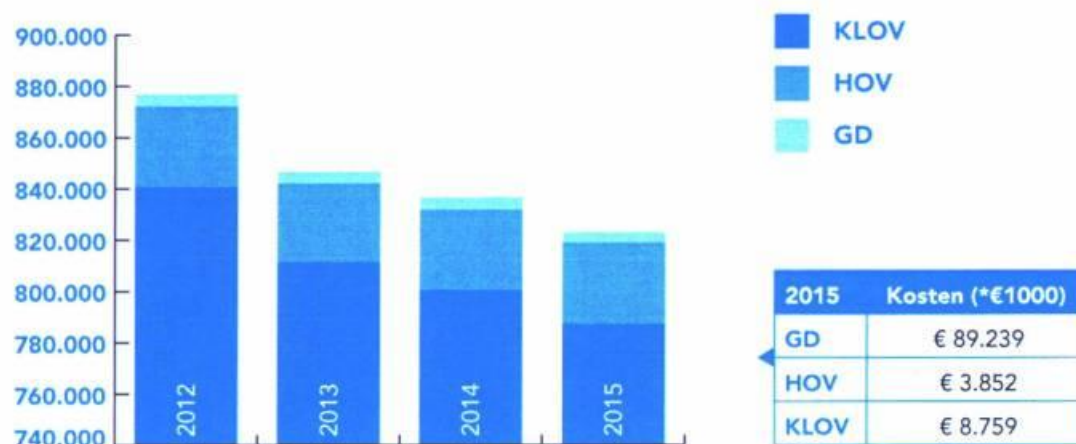
Dienstregelingsuren

Het onderdeel KLOV wordt verzorgd door zes regiovervoerders met kleinschalig openbaar vervoer in de regioconcessies. Deze zes concessies bestaan uit openbaar vervoer op basis van een dienstregeling, welke deels regulier en deels vraaggestuurd wordt uitgevoerd.

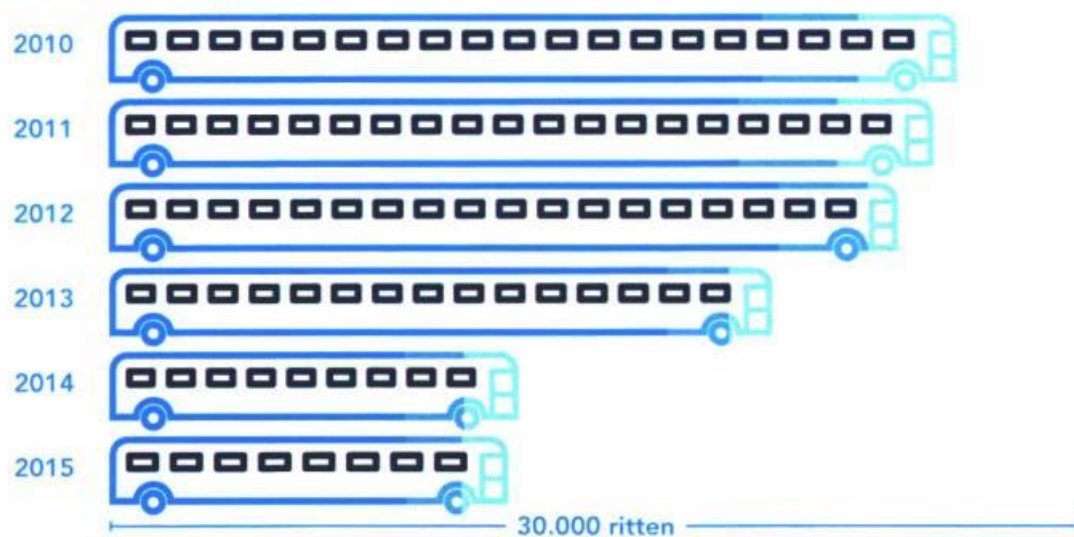
Versterkingen

Als op bepaalde momenten de vervoervraag het aanbod overschrijdt, worden er naast de geplande dienstregelingsritten, waar nodig, extra ritten ingezet. Wanneer een bepaalde versterkingsrit regelmatig voorkomt, wordt deze overwogen in de dienstregeling. Zo zijn in 2014 en 2015 verschillende versterkingsritten die veel werden gereden omgezet in reguliere dienstregelingsritten. Daarnaast zijn er voertuigen met meer capaciteit ingezet op Q-link en Qliner verbindingen.

Aanbod vervoersvolume Onderstaande grafiek geeft een beeld van het aantal aangeboden dienstregelingen van de afgelopen jaren. De bezuinigingen vertalen zich in een lager aantal dienstregelingen in de laatste jaren.

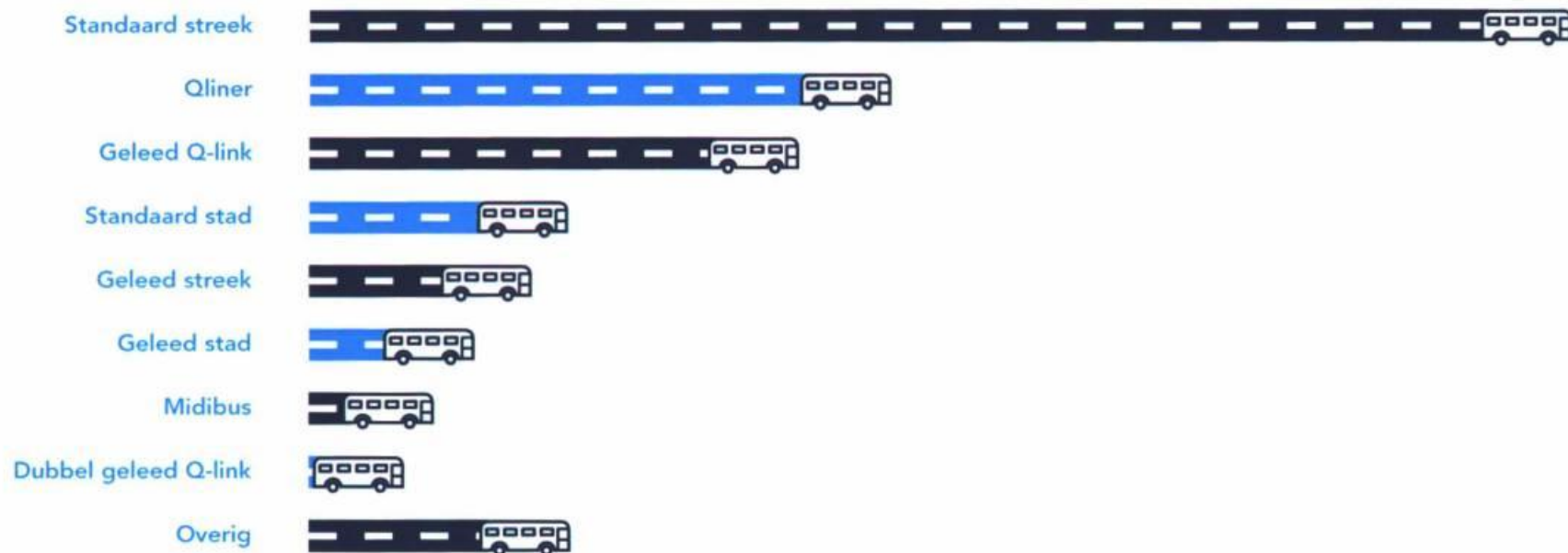

Aantal versterkingsritten

de bussen

Aantal verschillende soorten bussen De dienstregeling wordt uitgevoerd met verschillende soorten bussen. Elke bus heeft zijn eigen kenmerken in comfort, capaciteit en inzet. Bijgevoegd plaatje bevat een overzicht van het aantal kilometers dat elke soort bus is ingezet.

Totaal aantal gereden kilometers 26.732.151.070

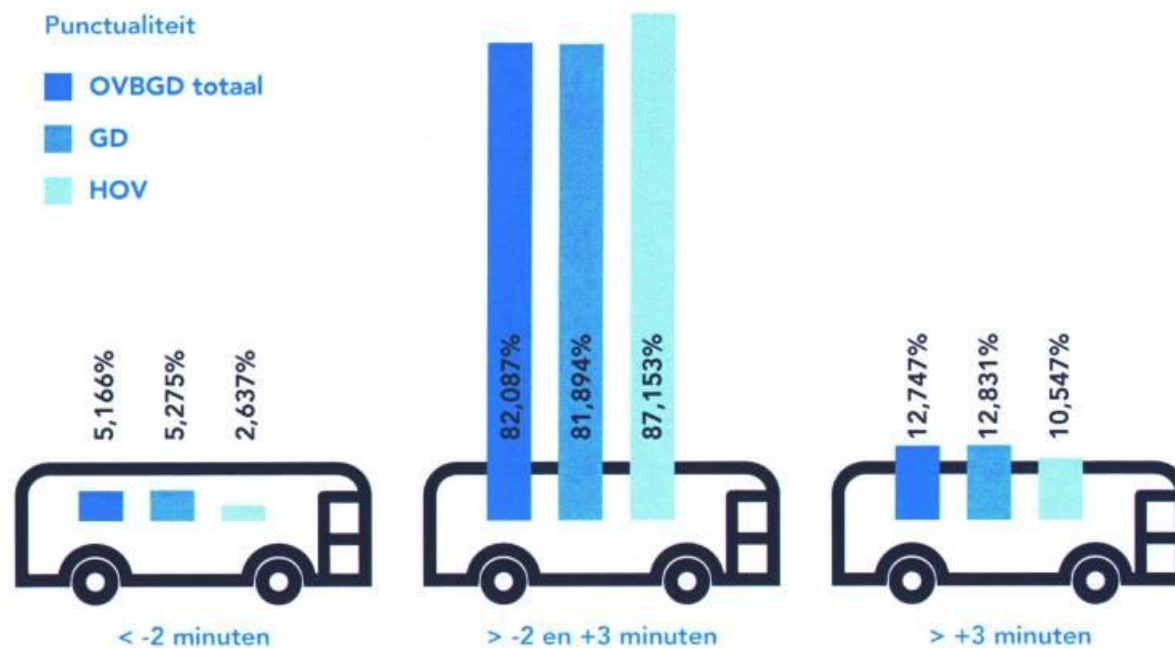
de bussen

In algemene zin geldt dat te vroeg vertrekken belangrijker wordt gevonden dan te laat vertrekken, daarom wordt deze getoond in de grafiek.

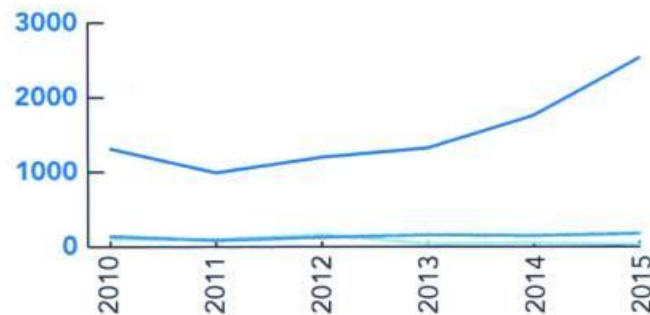
Punctualiteit en rituitval In de praktijk worden niet alle ritten uitgevoerd volgens schema, door veel verschillende oorzaken kan een rit uitvallen of niet op de exacte dienstregelingstijd de halte aandoen. Voor de laatste categorie, punctualiteit, wordt de vertrekpunctualiteit getoond.

Punctualiteit

■ OVBGD totaal
■ GD
■ HOV

Rituitval

In 2015 waren er ongeveer 1,2 miljoen geplande ritten. Het percentage rituitval is 0,23%.

het geld

Kostendekkingsgraad Van belang voor de betaalbaarheid van het OV in het algemeen is de verhouding tussen de opbrengsten en de kosten van het OV. In 2015 dekte de opbrengsten van reizigers ca. 49% de kosten van het vervoer. Het overig deel van de kosten wordt gedekt vanuit subsidiegelden. Bij de berekening van de kostendekkingsgraad worden alle van toepassing zijnde kosten afgezet tegen de gegenereerde opbrengsten. Op dit moment is de berekeningswijze per lijn door verschillende factoren nog erg lastig, indien dit opgelost is zal op het dashboard op de website dit worden opgenomen.

Reizigersopbrengsten per concessie (in €)

	2012	2013	2014	2015
Concessiemanagement GD	45969	48133	46667	48845
Concessiemanagement HOV	1615	2025	1688	2149
Concessiemanagement KLOV	857	1775	1292	1280
GD inclusief events	383	435	374	358

Reizigersopbrengsten per concessie (excl. BTW)

De opbrengsten van reizigers zijn globaal op te delen in drie onderdelen. Het eerste deel bestaat uit verkopen van landelijke kaartsoorten. Het tweede deel bestaat uit verkopen van regionale kaartsoorten (Eurokaartjes en OV-chipkaart). Het derde deel bestaat uit opbrengsten die voortvloeien uit de OV-studentenkaart (SOV-kaart). Het betreft hier, in tegenstelling tot de jaarrekening, alleen opbrengsten die betrekking hebben op het betreffende jaar. Op dit moment zijn de opbrengsten 2015 nog deels voorlopig, correcties kunnen nog volgen. In 2015 was er sprake van een stijging van het aantal reizigers en reizigerskilometers, dit heeft gezorgd voor een toename van de opbrengsten.

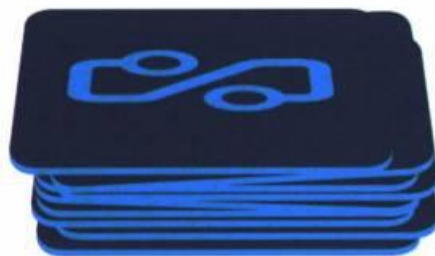

In 2015 dekten reizigersopbrengsten c.a. 49 % van de kosten

het geld

Een specifiek onderdeel binnen de regionale kaartsoorten (kaartgroep 9) is het Eurokaartje. Dit zijn papieren kaartjes die alleen geldig zijn en verkocht worden in de provincies Groningen en Drenthe (en in specifieke gevallen ook geldig zijn in Zuidoost Friesland). In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de omzet komend uit de verkoop van Eurokaartjes gepresenteerd.

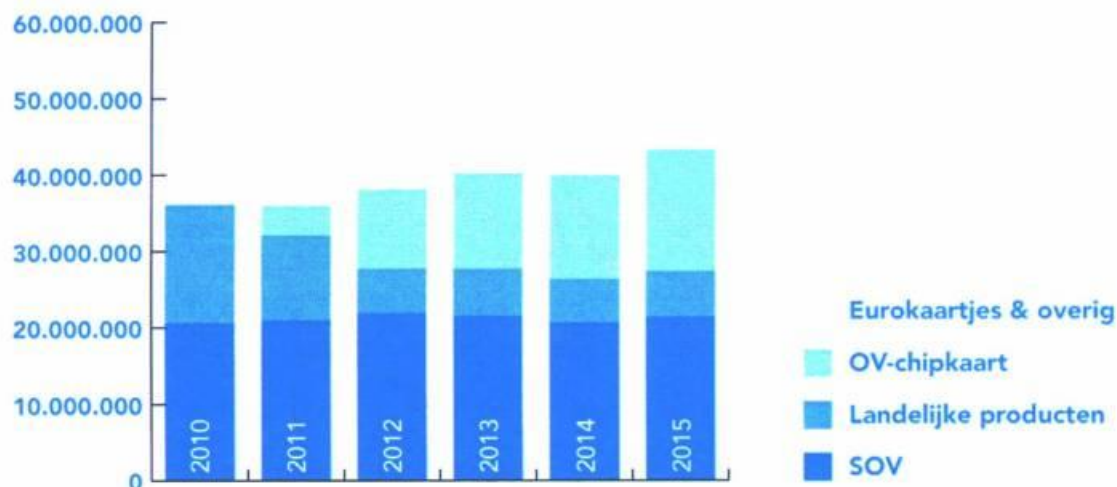
De opbrengsten van de regionale kaartsoorten zijn licht gedaald, maar deze maken nog altijd een fors deel uit van de totale opbrengsten. Vertrouwdheid van de OV-chipkaart is verder toegenomen, wat zichtbaar is in toename van de OV-chipkaart met saldo.

Het aantal OV-chipkaarten met saldo is verder toegenomen.

Opbrengst per kaartsoort Een belangrijk deel van de busreizigers in Groningen en Drenthe is student, in 2015 werd iets minder dan de helft van alle OV-chipkaarttransacties uitgevoerd door OV-studentpashouders. Deze verhoudingen zijn vergelijkbaar met 2015.

Opbrengst per kaartsoort (in €)

Ontvangen reacties m.b.t. gemeente Groningen op ontwerp hoofdlijnen dienstregeling 2017

Nr	Datum	Binnen gekomen bij	Ontwerp	Reactie	Beantwoording
1	28 apr-16	OV-bureau	Route A kerk	Schrijft van na vervallen verbinding Helpman - Grote Markt, nu ook vervallen Helpman - A-kerk. Dit terwijl halte in de wijk feestelijk geopend werd als toegankelijke halte.	Insprakmogelijkheid heeft al plaatsgevonden middels inspraak i.h.k.v. bestemming binnenstad.
2	28 apr-16	OV-bureau	Complimenten	Complimenteert met de ontwerp hoofdlijnen (extra spitsritten lijn 2, aanpassing route lijn 8, Airportliner e.d.) en met positieve spiraal busvervoer.	Bedanken voor complimenten.
3	7-jun-16	OV-bureau	Divers	Diverse ideeën voor aanpassingen in de dienstregeling op verscheidene lijnen.	Enkele suggesties bespreekt OV-bureau nader met de vervoerders.
4	6-jun-16	OV-bureau	Route lijn 8 Stad Groningen	Hoopt dat buslijn 8 toch via Ketwich Verstuurbrug kan blijven rijden voor verbinding met Martini Ziekenhuis. Moet anders te ver lopen naar een alternatieve halte.	Deze maatregel wordt i.v.m. het gebrek aan doorstroming op de Ketwich Verschuurlaan genomen. Lijn 8 gaat rijden via o.a. de Van Iddekingeweg.
5	4-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Bediening Oosterpark	Gemeente heeft beloofd mee te denken over alternatief voor vervallen lijn 4 i.v.m. opgeheven lijn 4 en op te heffen lijn 7. Bewonersorganisatie is verbaasd over vervallen lijn 78 langs de wijk.	Gemeente gaat hier over mee denken. Budget voor een maatregel ontbreekt overigens op dit moment. Lijn 78 vervalt wel, maar op de route van lijn 78 gaat met de nieuwe Q-link 6 meer bussen per uur rijden.
6	6-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Lijn 35/39 Gravenburg	Graag betere bediening van Gravenburg door bijvoorbeeld op zondag een stadsdienst te laten rijden naar Zernike via Gravenburg.	Huidig gebruik en verwacht potentieel gebruik op dit moment geeft (binnen financiële mogelijkheden) geen aanleiding tot uitbreiding van de dienstregeling van/naar Gravenburg.
7	2-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Eldersingel Groningen	Graag dichterbij Steenhouwerskade een bushalte tussen Westerhaven en Zuiderdiep.	Reactie heeft betrekking op plannen binnenstad. Vanuit project binnenstad wordt gereageerd.
8	2-jun-16	OV-bureau	Route lijn 8 Stad Groningen	Bezwaar tegen wijziging route lijn 8 in Groningen Zuid omdat dan de reis Groningen de Weijert Zuid - Station niet meer goed gemaakt kan worden. Ook wordt hiermee de loopafstand naar de halte voor deze bus naar het Martini Ziekenhuis groter.	Deze maatregel wordt i.v.m. het gebrek aan doorstroming op de Ketwich Verschuurlaan genomen. Lijn 8 gaat rijden via o.a. de Van Iddekingeweg.
9	31 mei-16	Gemeente en OV-bureau	Frequentie lijn 6 via Parkweg	Nu lijn 6 de enige lijn via de Parkweg is, is het verzoek of lijn 6 vaker kan gaan rijden.	Grunobuurt is al frequent bediend (ieder kwartier) en heeft ook halte aan busbaan (iedere 5 min een bus). Frequentie wordt in dienstregeling 2017 niet verhoogd.
10	6-jun-16	OV-bureau	Q-link 6 route	Tevredenheid over opwaarderen lijn 140 tot Q-link 6. Gezien de vervoersvraag vanuit Ten Boer zou gemeente liever zien dat Q-link 6 zou doorrijden naar het Martini Ziekenhuis i.p.v. Haren.	Vervoersvraag Ten Boer-Martini is veel kleiner dan P+R Haren-Centrum/UMCG. Grootste stroom wordt rechtstreeks bediend. Ten Boer kan wel ieder kwartier doorrijzen met lijn 6 naar Martini.
11	9-jun-16	OV-bureau	Bediening Meerstad	Krijgen inwoners van Overpad, Meeroevers straks ook een goede rechtstreekse buslijn naar het centrum van Groningen.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
12	10-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag Q-link 5 ook langs bestaand Meerstad.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
13	10-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag Q-link 5 ook langs bestaand Meerstad.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
14	11-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag Q-link 5 ook langs bestaand Meerstad (Meeroevers).	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
15	11-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag Q-link 5 ook langs bestaand Meerstad (Meeroevers).	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
16	11-jun-16	OV-bureau	Meerstad	Graag Q-link 5 ook langs bestaand Meerstad (Meeroevers).	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
17	11-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag busbediening voor Meeroevers.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
18	12-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag busverbinding langs de Hoofdweg in Meerstad.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
19	13-jun-16	Gemeente en OV-bureau	A-kerkhof	Enkele opmerkingen over de binnenstadsvisie en daaraan gerelateerde zaken. Sluit af met de mededeling dat een binnenstad zonder OV niet logisch is voor een sociale samenleving.	Reactie heeft betrekking op plannen binnenstad. Vanuit project binnenstad wordt gereageerd.
20	13-jun-16	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag busverbinding langs Hoofdweg in Meerstad en niet door Ter Sluis en Meeroevers.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
21	13-jun-16	Gemeente	Meerstad	Komt er ook een halte waar nu lijnbus 18 halteert?	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
22	11-6-2016	Gemeente	Meerstad	Graag binnen de voorgestelde busroute naar Ter Sluis een halte opnemen naar Meeroevers.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
23	8-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag binnen de voorgestelde busroute naar Ter Sluis een halte opnemen naar Meeroevers.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
24	8-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Lijn 2 Stad	Tevreden met de voorgestelde wijziging van lijn 2. Stelt inhoudelijke vragen over lijn 9.	Inhoudelijke vragen zullen worden beantwoord.
25	7-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Grote Markt	Graag bussen op de Grote Markt behouden.	Insprakmogelijkheid heeft al plaatsgevonden middels inspraak i.h.k.v. bestemming binnenstad van de gemeente Groningen.
26	6-6-2016	Gemeente en OV-bureau	De Hunze	Graag lijn 61 via De Hunze laten rijden.	Lijn 65 frequentie door De Hunze is afgelopen jaren toegenomen, lijn 61 door de Hunze zou ongunstig zijn voor reizigers langs huidige route.
27	6-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Busen Helpman	Welke bussen gaan nog door Helpman als lijn 8 verdwijnt.	Inhoudelijke vraag wordt beantwoord.
28	5-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Binnenstad Groningen	Vragen m.b.t. nieuwe westelijke binnenstadroute voor de bus.	Reactie heeft betrekking op plannen binnenstad. Vanuit project binnenstad wordt gereageerd.
29	5-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Stad Groningen	Wil graag rechtstreekse busverbinding Kardinge - Martini Ziekenhuis.	Voorkeur voor het OV-netwerk zijn hoogfrequente verbindingen met goede overstapmogelijkheden voor bijvoorbeeld de reis Kardinge - Martini Ziekenhuis. Rechtstreekse verbinding Kardinge - Martini Ziekenhuis past daar op dit moment niet in.
30	2-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Lijn 2 Stad	Betere overstap in avonduren van de trein op lijn 2.	Door de aansluiting van lijn 2 in de Punt op lijn 50 liggen de rijden voor lijn 2 vast voor de rest van het traject.
31	10-6-2016	Gemeente	Lijn 15 stad	Graag minder ritten via Pleiadenlaan.	Deze route is het minst vertraginggevoelig en biedt mooie reismogelijkheden voor reizigers van/naar omgeving Pleiadenlaan.
32	6-6-2016	Gemeente	Binnenstad Groningen	Vragen m.b.t. bereikbaarheid binnenstad.	Reactie heeft betrekking op plannen binnenstad. Vanuit project binnenstad wordt gereageerd.
33	15-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Eens met doorrijden van bus naar Meerstad.	Dank voor de reactie.
34	15-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag Q-link 5 door laten rijden naar Meerstad zelf.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
35	15-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Meerstad	Graag Q-link 5 door laten rijden naar Meerstad zelf.	Meerstad (Ter Sluis) wordt aangesloten op Q-link 5, er komt een halte thv Meeroevers.
36	21-6-2016	Gemeente	Stad Groningen	Wil graag reismogelijkheden van lijn 7 behouden en andere lijnen waarmee gereisd wordt.	En deel van de reismogelijkheden blijft met de nieuwe verbinding UMCG-Station Noord behouden. Een deel gaat verloren. Deze reizigerstromen zijn dun. Met overstap bestaan er alternatieven.
37	24-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Binnenstad Groningen en nieuw route buitenom.	Vragen m.b.t. bereikbaarheid binnenstad.	Reactie heeft betrekking op plannen binnenstad. Vanuit project binnenstad wordt gereageerd.
38	18-6-2016	Gemeente en OV-bureau	Complimenten/ suggesties	Complimenten en enkele verbetersuggesties.	Bedankt voor complimenten. Verbetersuggesties worden bekeken in verdere uitwerking dienstregeling.
39	20-6-2016	OV-bureau	Hinder en last bussen	Plannen en beleid niet alleen baseren op vervoerskundige aspecten, maar ook op leefbaarheid.	Delen mening dat leefbaarheid belangrijk is binnen de vervoerskundige plannen. 'Leefbaarheid' wordt meegenomen binnen vervoerskundige plannen.